

Cambium magazine

Uitgave
**2023
2024**

*Kunst maakt
altijd alles
'anders'*

*'Technasium-dak'
voor stikstof-
kwestie*

*'Ouders zijn
de echte
specialisten'*

*Veel
meer...*

Algemene informatie

Cambium College is een brede, openbare school voor voortgezet onderwijs. Het is een laagdrempelige en veilige school die leerlingen veel kansen biedt en waar ze zich optimaal kunnen voorbereiden op een vervolgopleiding.

Eén school, twee locaties

Cambium College heeft twee locaties: De Waard aan de Oude Bosscheweg en Buys Ballot aan de Courtine.

Locatie Buys Ballot

(centraal postadres)
Courtine 2
5301DH Zaltbommel
Telefoon 0418 512500

Locatie De Waard

Oude Bosscheweg 2
5301LA Zaltbommel
Telefoon 0418 512408

Website: www.cambiumcollege.nl
mail: info@cambiumcollege.nl

De brugklassen van Cambium College

Onze school heeft verschillende brugklassen, verdeeld over de twee locaties.

Locatie De Waard:

Is uw kind graag bezig met zijn of haar handen? Dan is het op locatie De Waard helemaal op zijn plaats. Onze leerlingen leren er vooral door te 'doen'. We bereiden ze voor op een beroeps- en/of vakopleiding.

- basisberoepsgerichte leerweg (vmbo-bb);
- kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo-kb).

Locatie Buys Ballot:

De leerlingen van de locatie Buys Ballot hebben een overwegend theoretische leerstijl. Zij komen in aanraking met kennis van allerlei aard, leren vaardigheden aan en verbanden doorzien.

- theoretische leerweg (vmbo-tl);
- havo;
- vwo.

Rector-bestuurder van de Stichting Cambium College is mevrouw drs. H. Koster. In de dagelijkse leiding krijgt ze daarbij ondersteuning van conrectoren.

Directie

mw. drs. Hanneke Koster

rector-bestuurder

dhr. Jan Kielestein

conrector bedrijfsvoering

dhr. Luuk van Bussel

conrector vmbo

dhr. Koen Evers

conrector havo – vwo

De bestuurder legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

De locaties Buys Ballot en De Waard hebben een actieve oudervereniging/raad. Meer informatie over deze ouderorganisaties is te vinden op de website van de school.

Cambium College heeft voor elke locatie een brugclascoördinator. Dat zijn

Valerie van den Hoek locatie Buys Ballot en **Tom Hanekamp** locatie De Waard

v.v.d.hoek@cambiumcollege.nl

0418-512500

t.hanekamp@cambiumcollege.nl

0418-512408

De belangrijkste taak van de brugclascoördinator is zorgen voor een zo soepel mogelijke overgang van de basisschool naar het Cambium College. Dat houdt bijvoorbeeld in dat alle nieuwe brugklassers een 'warme overdracht' krijgen. Naast het papieren overdrachtdossier is er ook een gesprek met de basisschool over iedere brugklasleerling.

De coördinatoren zijn ook vraagbaak voor leerlingen/ouders groep 8 en de basisscholen.

Ze geven voorlichting en verzorgen de plaatsing in een brugklastype.

Cambium College kent de volgende brugklassen:

Locatie De Waard

- Brugklas vmbo-bb
- Brugklas vmbo-kb

De ontwikkeling van talenten heeft Cambium College hoog in het vaandel staan. Wij denken dat ons onderwijs een belangrijke rol kan spelen in het ontdekken en ontwikkelen van persoonlijke talenten die onze leerlingen nodig hebben voor een zelfbewust en gelukkig leven. Om brugklasleerlingen in de gelegenheid te stellen hun talenten optimaal te ontdekken en te benutten kunnen ze op locatie De Waard kiezen uit een aantal opties. Wij bieden die aan in de vorm van workshops. Die zijn veelzijdig, gevarieerd en dragen bij aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

Locatie Buys Ballot

- Brugklas vmbo-tl
- Brugklas havo
- Brugklas vwo

Elke leerling is uniek en leert op zijn of haar eigen manier. Hier willen we ons onderwijs zo goed mogelijk op aan laten sluiten en aan locatie Buys Ballot doen we dat door middel van een flexrooster. Met het flexrooster ontstaat er keuzevrijheid voor de leerlingen en is er ruimte voor individuele behoeften en talenten. Maatwerk noemen we dat.

Onze brugklasleerlingen leren in de eerste periode van het schooljaar de talentontwikkelingen Sport en Art kennen. Dit doen wij door een aantal talentflexlessen aan te bieden. Op deze manier leren de leerlingen wat ze het leukste vinden om te doen. Daarna kunnen ze hun flexrooster aanvullen met de talentontwikkeling die het beste bij ze past.

Leerlingen in de brugklas havo en vwo kunnen kiezen voor Cambridge Engels. Alle leerlingen kunnen als extra talent ook de keus maken voor MuziekPlus.

Voorwoord

U heeft een begin gemaakt met het lezen van ons vierde Cambium Magazine. Evenals de vorige edities staat ook dit magazine weer bol van onderwerpen die we u graag tonen en waar we trots op zijn. Onze leerlingen, oud-leerlingen, ouders, medewerkers en waardevolle partners buiten de school zijn aan het woord. We maken dit blad voor iedereen die zich betrokken voelt bij onze school of bij jongeren en voortgezet onderwijs in het algemeen.

Cambium College heeft ambities waar we elkaar scherp op houden. We willen het elk jaar een beetje beter doen. We leren leerlingen zelf keuzes te maken en daar de verantwoordelijkheid voor te nemen. Omdat we denken dat zelf kunnen kiezen fijn is, en omdat een goede samenleving begint met je verantwoordelijk te gedragen. Die samenleving begint al in onze school. We bieden optimale kansen, we zien elkaar en iedereen hoort erbij.

Op onze vmbo-basis en kaderopleidingen kennen de leerlingen diverse keuzemomenten en keuzemogelijkheden. Op vmbo-tl, havo en vwo zijn er dagelijks keuzes te maken voor elke leerling in het flexrooster. Cambium College is een oefenplaats waar je je talenten kunt ontdekken en tot bloei kunt brengen. Ons aanbod binnen en buiten de schoolvakken breiden we daarvoor nog steeds uit. Wat voor onze leerlingen geldt, geldt eveneens voor onszelf: ook wij ontwikkelen ons en ontdekken talenten. In dit magazine kunt u proeven wat we doen en wat dat oplevert.

Veel leesplezier gewenst!

Hanneke Koster

Rector-bestuurder

Inhoud

- 4** De 'grote stap' met keuzes en kansen
- 6** De 'verlokkingen' van de mediatheek
- 8** Eerste informatie manager bij Cambium College
- 10** Leerlingen ontdekken wat hun kracht is
- 12** 'Cambium, dat voelt als thuiskomen'
- 14** 'Soms de school even helemaal vergeten'
- 16** Kort lijntje tussen taal en hersenen
- 18** 'Ouders zijn de echte specialisten'
- 20** Altijd spannend, voor iedereen...
- 22** 'Geduld, vertrouwen en succesmomenten'
- 24** Conciërge: een uitgesproken vak
- 26** 'Altijd ruimte voor verbetering'
- 28** Kunst maakt altijd alles 'anders'
- 30** 'Technasiumdak' voor stikstofkwestie
- 32** 'Beetje buiten de lijntjes denken'
- 34** Verrijking, meer kansen, meer keuzes
- 36** Ouders willen er volop toe doen
- 38** Olympiades, vooral voor je plezier

Colofon:

Redactie/auteurs:

Peter de Bruyn
 Janneke Boogaard
 Gerrit Groeneveld
 Jesse Vanderput
 Davey Chen
 Nina Scheer
 Renske van Wijngaarden

Fotografie:

Gerrit Groeneveld

**Uitgave van het Cambium College
 Zaltbommel, november 2022**

DE 'GROTE STAP' MET KEUZES EN KANSSEN

Hoe geef je nou aan al die basisschoolleerlingen heldere en eerlijke voorlichting over je school en de kansen die je te bieden hebt? Het is voor Valerie van den Hoek en Tom Hanekamp een voortdurende uitdaging. Meer en meer is het maatwerk. "Vooral blijven zoeken naar talenten en de nadruk leggen op de grote keuzemogelijkheden die het Cambium College heeft." En nog veel meer.

De twee hebben aan het begin van het schooljaar net de introductieweek met tien brugklassen op locatie Buys Ballot en zes nieuwe klassen op De Waard achter de rug. Ongeveer 320 brugklassers, 225 bij Buys Ballot en honderd eerstejaars op locatie De Waard.

"Onze brugklassers stonden de laatste avond te swingen tijdens de disco, kwamen helemaal los", heeft Valerie tot haar grote genoegen gezien. "Het kon en mocht weer na corona. Die brugklassers stappen de eerste dag vol spanning over de drempel van hun nieuwe middelbare school. Zo van, wat staat ons nu weer te wachten? In het begin zijn het nog kindjes. Aan het eind van hun eerste schooljaar merk je dat ze letterlijk, maar ook figuurlijk gegroeid en veranderd zijn. Ze maken een stapje naar meer zelfstandigheid. Daar proberen we ze een beetje bij te helpen."

Ambassadeur

Valerie begint aan haar derde jaar als brugklascoördinator. Voor Tom is de functie nog nieuw. "Je bent een ambassadeur die namens het Cambium naar basisscholen in de regio gaat", legt hij uit. "Je gaat op pad en vertegenwoordigt je school. Dat sprak mij aan. In de groepen 8 en soms ook 7 van die basisscholen vertel je waarom Cambium zo'n goede school met veel kansen is. Je bent een pr-man/vrouw voor de school en geeft ook voorlichting aan ouders. Je organiseert de introductieweek en het open huis voor toekomstige brugklasleerlingen. Er zijn op de locatie Buys Ballot ook meeloopdagen waarbij ze bijvoorbeeld een aantal lessen of projecten kunnen volgen. Dat valt allemaal binnen de werving van nieuwe leerlingen."

Hoe we Cambium op de basisschool promoten? "Er is bij ons echt veel te kiezen" antwoordt Tom. "We werken op locatie De Waard in de onderbouw inmiddels twee jaar met talentroutes. Leerlingen kunnen een aantal keren per jaar keuzes maken. Voor werken in de keuken bijvoorbeeld, voor sport of iets creatiefs gaan doen. Leerlingen zitten bij ons dan wel in een vaste groep. Maar naast de reguliere vakken valt er op allerlei momenten echt iets te kiezen. Dat is ook een beetje het motto van onze school."

Flexrooster

"Die persoonlijke aandacht voor leerlingen is bij Buys Ballot ook belangrijk", aldus Valerie. "Iedere leerling heeft een eigen coach die naar je loopbaan en cijfers kijkt, iedere drie weken een gesprekje met je heeft en contact houdt met de ouders. Daarnaast is er ruimte voor persoonlijke ontwikkeling."

"We zijn dit jaar op Buys Ballot bijvoorbeeld met een flexrooster begonnen. Leerlingen kunnen een deel van hun rooster inplannen. Kiezen voor studie-uren waarin ze hun huiswerk kunnen maken of voor ondersteuning van een vak

Valerie van den Hoek en Tom

of voor allerlei talentrichtingen zoals kunst, sport, muziek of Cambridge Engels.”

Niet los van elkaar

Valerie en Tom staan ook nog met één been in de klas. “Dat is belangrijk”, zegt Valerie, die al zeven jaar het vak beeldende kunst geeft bij Buys Ballot. “Je moet natuurlijk weten hoe het onderwijs en de school zelf in elkaar steken. De functies brugklascoördinator en het leraarschap staan niet los van elkaar. Bovendien ben ik hier zelf leerling geweest en heb er stage gelopen.”

“De combinatie van de functies vind ik leuk”, vervolgt ze. “Met de scholieren bouw je met een paar uren geen band op. Je raakt tijdens een presentatie op school of tijdens digitale ontmoetingen in gesprek met ze. De kids mogen mij vragen stellen. Anders dan zelf lesgeven of kunst maken. Ik vind het leuk om creatieve ideeën te bedenken met de vraag: hoe kunnen we nou die scholieren aanspreken om voor Cambium te kiezen?”

“Tijdens corona moest alles anders. We hebben onder meer een live-uitzending bij Buys Ballot en De Waard gedaan via internet. Later ook een digitaal ‘open huis’ georganiseerd. Een gesprek tussen leerlingen en mij over het Cambium College. Dat was leuk om te doen.

We hebben ook verschillende filmpjes gemaakt; een vak apart.” Tom: “We hebben vorig jaar voor het eerst voor groep 7 een speurtocht op beide locaties georganiseerd om op een leuke manier de school te ontdekken. De leerlingen van de bovenbouw hebben meegeholpen.”

Volwassen maken

Tom geeft in de onderbouw op De Waard het vak Mens en Maatschappij. “Een combinatie van geschiedenis, aardrijkskunde en economie. Noem het wereldoriëntatie”, legt hij uit. “Ik heb ook de papieren om Nederlands te geven. De functie van brugklascoördinator is misschien wat minder persoonlijk als het over leerlingen gaat. Je staat dicht bij basisschooldocenten.”

“Gelukkig sta ik ook nog voor de klas”, zegt hij. “Ik wil ze iets bijbrengen, iets leren. Niet alleen vakinhoudelijk over geschiedenis of onze taal, maar ze ook geleidelijk iets meer volwassen maken. Een brugklas en een eindexamenklas, dat is een wereld van verschil. Leuk om te zien welke stappen ze maken.”

“Of het vak moeilijker is geworden? Mijn eerste jaar voor de klas was zeven jaar geleden een ware vuurdoop”, herinnert Tom zich. “Je moet het vak leren door het te doen. Maar ik denk dat ik het nu goed kan. Lesgeven zit in mijn bloed. Mijn moeder, zusje en opa zitten of zaten ook in het onderwijs.”

Hanekamp, de brugklas-specialisten van beide locaties

Met je tijd meegaan

Valerie: “Ik zit inmiddels zeven jaar in het vak. Belangrijk om als jonge docent met je tijd mee te gaan. Ik denk niet zozeer dat leerlingen lastiger worden. Tijden en dingen veranderen. Leerlingen praten nu bijvoorbeeld makkelijker over hun gevoel. Fijn als ik van oudere collega's hoor hoe dat vroeger ging. Je bouwt een band met ze op. Er gebeuren dingen op school of thuis. Leerlingen hebben hun dag soms niet. Dat overkomt iedereen wel eens.”

Individu

“Bij het Cambium ben je vooral een individu. Je mag en kan je keuzes maken en talenten ontwikkelen. Ik ervaar dat er heel veel met en over ze gepraat wordt door collega's. Buys Ballot is weliswaar een grote school, maar we zoeken altijd naar de beste oplossing voor de leerling. Je probeert uit te zoeken hoe die leerling zich het beste kan ontwikkelen. Dat willen we tijdens onze prestaties op de regionale basisscholen overdragen.”

Valerie van den Hoek en Tom Hanekamp

DE 'VERLOKKINGEN' VAN DE MEDIATHEEK

Femke Dekkers

Een leerling brengt het spannende boek 'De Gijzeling' van Chinouk Thijssen terug. "Hoe toevallig", zegt medewerkster Femke Dekkers. "Deze schrijfster heeft onze vernieuwde mediatheek pas geopend." In de mediatheek aan locatie De Waard moeten leerlingen zich vooral comfortabel en 'thuis' voelen.

De mediatheek locatie De Waard kreeg in mei 2022 een flinke opknapbeurt. De okerkleurige stoeltjes en fleurige zitkubussen vallen op. Er zijn onder meer vijftien nieuwe leerplekken ingericht waar leerlingen zelfstandig aan het werk kunnen. Er staan zo'n 1700 boeken in de vernieuwde kasten. "De hoofdmoot bestaat uit romans", vertellen mediathecaris Liesbeth van den Berg en Femke Dekkers die de mediatheken bij De Waard en Buys Ballot coördineren. "Onze collectie informatieve boeken neemt af. Onze leerlingen vinden vrijwel alles op internet."

Verbetering

Na de verbouwing zijn de openingstijden verruimd. "Elke dag van 9.00 uur tot 15.30 uur. Dat is een forse verbetering.

Vorig schooljaar waren het maar drie uurtjes. We willen lezen vooral leuker maken. Daarom is er extra geld uitgetrokken voor een nieuwe mediatheek in een mooie frisse ruimte. Zo laat je als school zien dat je lezen belangrijk vindt."

De vmbo-leerlingen op De Waard kunnen ook tijdens de les gebruikmaken van de mediatheek. Vooral voor de leerlingen die zelfstandig verder kunnen oefenen. Dat geeft een docent de mogelijkheid om extra uitleg te geven aan leerlingen die dat nodig hebben. Ze kunnen in de mediatheek ook laptops lenen. "Alle leerlingen van De Waard hebben aan het begin van het nieuwe schooljaar kennisgemaakt met hun vernieuwde mediatheek. Ze komen hier allemaal een boek halen. Hebben ze in de

les of na een toets tijd over, dan kunnen ze verder in hun boek lezen. De telefoons zijn veilig opgeborgen in een hoesje in het klaslokaal. De leerlingen moeten altijd een boek in hun tas hebben. Zo komen ze dus vaker in de mediatheek."

Niet de favoriet

Zowel Femke als Liesbeth weten dat een boek lezen nou niet de favoriete bezigheid is voor het gros van de leerlingen. "We lezen met z'n allen steeds minder", aldus Liesbeth. "De media staan er bol van. Er is te veel afleiding. Leerlingen hebben het druk. En wat denk je van computers en internet? Je ziet dat het leesniveau op scholen gedaald is. Op De Waard overigens niet meer dan ergens anders. Mensen kunnen zich moeilijker concentreren. Minder lezen kan allerlei

problemen opleveren. Bijsluiters van medicijnen goed lezen of het schrijven van een sollicitatiebrief is te lastig.” “Lezen is de basis van alles”, vult collega Femke aan. “Je hebt het later ook nodig. Bijvoorbeeld bij belastingaangifte of contracten als ze op zichzelf gaan wonen. Op school moet je bij alle vakken lezen. Lezen komt overal in terug.”

Lezen krijgt op het Cambium College dus volop aandacht. “We proberen onze collectie aan te laten sluiten bij de belevingswereld van leerlingen”, aldus Liesbeth. “Je moet goed kijken wat leerlingen vandaag de dag willen lezen. Je ziet welke boeken vaker meegaan.” “Er komt op De Waard één keer in de week een leescoach van de bibliotheek Rivierenland”, vervolgt ze. “Dat doen we alleen in onze brugklassen maar dat willen we uit gaan breiden. We zijn begonnen met het uitnodigen van schrijvers op school die iets over hun boeken vertellen. Ook dat willen we meer gaan doen.”

Strijd niet verloren

“Als ze een boek leuk vinden, gaan ze door en zijn ze om”, aldus Femke. “Ik zeg altijd: lees eerst twintig bladzijden. Als je het dan nog steeds verschrikkelijk vindt, haal je gewoon een ander boek. Al doe je dat vier keer. Het maakt niets uit. We willen onze mediatheek met die ruimere openingstijden toegankelijker maken. Een plek waar ze zich prettig voelen, zeg maar. Het heeft voordelen. Bovendien zijn ze nuttig bezig. Mijn uitdaging is om iemand die eigenlijk niet wil lezen toch met een boek weg te sturen. De strijd is zeker nog niet verloren!”

“Mijn passie voor boeken? Ik heb in mijn jeugd veel gelezen. Dat werd minder toen er kinderen kwamen. Dat lezen heb ik enkele jaren geleden weer opgepakt. Ik lees nu meer detective-boeken.”

Schatkamer

Liesbeth: “Als lezer stap je als het ware in een andere wereld; het is een belevenis. ‘De scheepsjongens van Bontekoe’ vond ik bijvoorbeeld prachtig. Daar hoef je vandaag de dag echt niet meer bij de leerlingen mee aan te komen. Ik houd ook van inspirerend taalgebruik. Niet alleen het verhaal, maar ook hoe iets

verteld wordt. Een bibliotheek voelt voor mij als een schatkamer met juweeltjes aan boeken. We willen boeken zo dicht mogelijk bij de leerlingen brengen. We helpen ze ook bij het kiezen van het juiste boek. Daar begint vaak het leesplezier.”

Vernieuwde lees- en studieruimte aan De Waard moet leerlingen ‘thuisgevoel’ geven

Femke: “Ik vind het een uitdaging om het leesniveau te verbeteren. Dat is wel een kwestie van de lange adem hoor. Ze komen hier vooral tijdens de lessen even binnen. Mijn streven is dus dat ze hier niet zonder boek weggaan.

We hebben ook nog wat strips voor de brugklassers. Liever niet, maar als het echt niet anders kan beginnen we daar mee. Hier is lezen echt belangrijk. Niet lezen is geen optie meer.”

Liesbeth: “De favoriete boeken op dit moment? ‘Het leven van een loser’ is populair. Dat is een boek met veel plaatjes en weinig tekst. Het visuele spreekt leerlingen heel erg aan. Maar je wilt dat ze op school nou net die stap maken naar meer tekst omdat ze daar veel meer aan hebben.”

Minder tijd

“Ik lees zelf ook wel wat minder dan vroeger”, bekent Liesbeth. “We hebben met z’n allen nou eenmaal minder tijd. We proberen onze leerlingen meer aan het lezen te krijgen. Sommige mensen zeggen dat dat niet meer gaat lukken. Lastig om in die gedachte mee te gaan. Het Cambium College investeert in lezen. Deze vernieuwde mediatheek, geen vrijwilligers maar vaste krachten, leescoaches van de regionale bieb en nieuwe boeken. Ik denk dat de meeste scholen niet zo in lezen investeren zoals wij dat hier doen.”

Schrijfster Chinouk Thijssen opent de vernieuwde mediatheek aan locatie De Waard

Hoe zorg je er nou voor dat de juiste informatie op de juiste manier bij de juiste personen belandt? Het zijn de antwoorden op die vraag waar Frank Andringa zich de komende jaren op mag stuk bijten. Binnen een grote organisatie als het Cambium College is het van enorm belang dat informatiestromen uiteindelijk volledig in dienst staan van het onderwijs. In dienst van de leerling dus. De brug die de informatie-manager mag slaan.

Het is voor Frank Andringa een zoektocht die ook nog wel even zal aanhouden. Het Cambium College heeft er bewust voor gekozen om een informatie-manager in huis te hebben. Niet een taak die bij een ict-er is ondergebracht en dat er even bij doet, maar een specialist. Daarmee onderstreept en onderkent de school het belang van de techniek die de leerlingen uiteindelijk moet helpen en ondersteunen tijdens hun schoolcarrière. Spannende tijden voor Frank Andringa. Het is min of meer een eenmanspost

en veel vragen zijn nog onbeantwoord. Een ding staat voor hem vast: "We zullen uniform en eenduidig moeten gaan werken. De tijd dat elke docent zijn of haar zaakjes op geheel eigen - uiteraard goedbedoelde - wijze kon regelen, die ligt echt achter ons." We moeten met z'n allen één plan trekken. Het kan niet anders. En eigenlijk is dat maar goed ook. Want we kennen het allemaal: de kritiek van leerlingen en vaak ook ouders 'dat de ene docent het zo aanpakt en de andere zus'. Een terechte kritiek.

Afwijkende aanpak leidt alleen maar tot verwarring. Jaren geleden kon dat misschien nog op een kleine school. Maar in de moderne tijd, met de daarbij horende technologische ontwikkelingen, gaat dat niet meer."

Lastige job

Frank Andringa werkte jaren bij Cambium als hoofd van de afdeling ict. Ook best een lastige job, zo blijkt hij terug. Hij moet er even over denken hoe je dat tactisch zegt, maar niet altijd

*‘Leerlingen
erg gebaat
bij
goed
werkende
techniek’*

*Frank Andringa
tijdens het uitreiken
van de zogenoemde
chromebooks aan het
begin van het schooljaar
2022-2023.*

FRANK ANDRINGA

EERSTE INFORMATIE MANAGER BIJ CAMBIUM COLLEGE

collega's soms denken dat de techniek hen tegenwerkt. Daar wil ik verandering in brengen. Wat ik vooral wil, is inzichtelijk maken hoe de techniek in dienst staat van ons succes. Daarvoor zijn natuurlijk succesmomentjes nodig. Daar zal ik misschien nog wel even op moeten wachten want ik sta pas aan het begin. Geduld dus. Maar die momentjes gaan wel komen. Het is dan de kunst om die helder voor het voetlicht te brengen, zodat duidelijk is wat de voordelen voor het onderwijs en de leerling zijn."

Als uitgesproken voorbeeld van een eenduidige aanpak noemt Frank Andringa het zogenoemde SOM-systeem. Via telefoon (met een speciale SOM-app) of computer kunnen leerlingen en ouders daar zo'n beetje alles op het gebied van school raadplegen. Cijfers, huiswerk, het rooster, maar ook eventuele afwezigheid. "Dat heeft grote voordelen. Maar iedereen moet meedoen en meewerken. De kracht van het systeem is dat het volledig en dus betrouwbaar is. Het zal zeker ook voor ouders erg fijn zijn dat ze ervan op aan kunnen dat informatie actueel en accuraat is."

Van groot belang is ook dat alle informatie in de digitale leeromgeving soepel

toegankelijk is. "En dan bedoel ik niet alleen dat je niet oneindig moet hoeven klikken om bij de gewenste gegevens te komen. Die moeten vooral ook op zoveel mogelijk plekken (op school, thuis, onderweg) toegankelijk zijn. Voor de leerlingen van de locatie Buys Ballot hebben we het al een heel eind voor elkaar dat het niet uitmaakt waar ze zijn; overal kunnen ze in de digitale leeromgeving. Maar veel leerlingen van De Waard kunnen dat alleen nog als ze op school zijn. Dat is een van de eerste dingen die we gaan aanpassen."

Geen doel op zich

De nieuwe informatie-manager van het Cambium College realiseert zich dat hij alleen kan slagen als bruggenbouwer wanneer hij medewerking vanuit de organisatie - van de collega's - krijgt. Maar daar heeft hij alle vertrouwen in. "Het is wachten op de eerste resultaten waarmee ik kan laten zien dat we elkaar nodig hebben en dat techniek geen doel op zich is maar volledig in dienst staat van het onderwijs en de leerlingen. Dat is het mooie van dit werk: weten dat de leerlingen uiteindelijk zijn gebaat bij een goed functionerende techniek."

waren alle collega's overtuigd van de heilzame effecten van de afdeling ict. "We moesten op individuele vragen best vaak 'nee' verkopen. En dat is lastig. Want mensen krijgen dan het gevoel dat je ze tegenwerkt. Maar het tegendeel is waar. Een afdeling ict moet ervoor zorgen dat het systeem stabiel en betrouwbaar blijft en uitzonderingen op de regel ondermijnen dat. Een goed werkend technisch systeem is uiteindelijk in het belang van de leerlingen."

Andere rol

In zijn nieuwe baan heeft Frank Andringa dus een beduidend andere rol. Hij voelt zich een bruggenbouwer. Staat tussen de 'partijen' in. "Ik snap heel goed dat

Leerlingen ontdekken wat hun kracht is

Leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op de toekomst. Ze waardevolle bagage meegeven waar ze 'de wereld' mee aankunnen. Dat wil je wanneer je het onderwijs en de jonge generatie een warm hart toedraagt. Op de locatie De Waard (vmbo bb/kb) zijn ze ervan overtuigd dat de Talentroute bijdraagt aan een mooie toekomst voor onze jeugd.

De Talentroute, wat is dat nou eigenlijk? Kort gezegd zou je kunnen stellen dat het een uitgekiend concept is om jongeren te laten ontdekken waar hun kracht - talent - ligt. Een concept dat zich niet zoveel aantrekt van cijfers, beoordelingen, wel of geen voldoende. Nee, het kijkt naar jongeren, biedt hen ruimte om in alle rust te ontdekken wat ze leuk vinden, waar ze een goed gevoel bij hebben. En het spectrum is breed. Van robotica tot het maken van puzzels en van koken tot sporten. De leerlingen maken wekelijks in twee blokken van twee uur een verrassende, spannende ontdekkingsreis. Ze 'ervaren', 'voelen', 'beleven' en moeten keuzes maken. Individuele keuzes, wel te

verstaan, die aansluiten bij interesse en aanleg.

Martine van der Linden is binnen locatie De Waard degene die samen met vrijwel het hele onderwijsteam de schouders zet onder het plan. "Het woord 'talent' moet je eigenlijk wat nuanceren", vertelt Martine. "Picasso en Messi, die hebben/hadden talent. Waar we bij de leerlingen naar kijken, is of ze voor een bepaalde vaardigheid 'extra gevoel' hebben. En vooral ook wat ze leuk vinden. Want als beide aanwezig zijn dan krijg je kinderen die prettig en vanuit een interne motivatie aan de slag gaan. Dan krijg je gelukkige kinderen. En kinderen die goed in hun vel zitten, leren gemakkelijk."

Leerlingen laten zien wat ze kunnen en maken kennis met elkaar.

Voorheen kon je als leerling van De Waard ook al wel kiezen voor een soort van specialisatie. Je had Art (kunst), Sport of All-round. Maar eigenlijk was dat te beperkt. De Talentroute borduurt wel voort op het idee dat je zoveel mogelijk moet aansluiten bij de - soms goed verborgen - kwaliteiten van de leerlingen.

Optimistisch

Martine: "We zijn in het schooljaar 2021/2022 begonnen met de Talentroute en de eerste geluiden zijn heel optimistisch. Onze leerlingen vinden het fijn dat ze de gelegenheid krijgen om uit te vinden waar hun interesses liggen en waar ze goed in zijn. Dat ze in alle rust kunnen ontdekken wat ze ligt en dat het niet meteen om cijfers of beoordelingen gaat. Eigenlijk een 'niet-schoolse' aanpak zou je kunnen zeggen. Je moet je misschien wel afvragen of deze aanpak op meer terrein moet gelden."

De talentroute binnen locatie De Waard is er voor de leerjaren 1 en 2. Op de dinsdagen en donderrdagen hebben ze twee blokken waarin ze hun creativiteit de vrije teugel mogen geven. Halverwege het tweede jaar kunnen ze een keus maken.

"Dan weten ze wel waar hun interesse naar uitgaat.

Het voorafgaande anderhalve schooljaar hebben ze met een hoop zaken kunnen kennis maken. Muziek en andere kunstvormen, graffiti, robotica, zelfverdediging, podcast maken, drones, koken en ga maar door."

Brugklassers van De Waard maken binnen de Talentroute op een creatieve manier kennis met elkaar

Filmpje

"Van alle keuzemogelijkheden hebben we een kort, helder filmpje gemaakt. Zo kunnen leerlingen, samen met ouders, op een rustige manier een goede keus maken. Per schooljaar zijn de leerlingen in de gelegenheid om te kiezen uit vier 'talenten'. In totaal dus acht keuzes als je het ziet over de eerste twee schooljaren. En mogelijk komt er in de toekomst nog eentje bij. Een vrije keus. Soms hebben leerlingen een heel goed idee wat ze graag zouden willen uitproberen, leren of ontdekken. In die vrije keuze krijgen leerlingen de kans om met dat onderwerp aan de slag te gaan. Wat we ze leren is een keuze maken op basis van wat ze kunnen en waar

Cupcakes maken.

hun interesse ligt. Daarbij hoort trouwens ook het kunnen omgaan met teleurstellingen. Soms kies je namelijk een blok wat toch tegenvalt in de praktijk. Vaststellen dat dat erbij hoort. En dat biedt ook weer kansen."

Volgens Martine is het zaak de leerlingen goed te begeleiden in het proces. En dat kan alleen maar als je plan binnen school een breed draagvlak heeft. Dat is er zeker, volgens Martine. "Het is hier op De Waard een echt groepsproces. De Talentroute is geboren uit het collectief. Vanuit het idee om leerlingen echt te laten 'ervaren' en te beleven'. En durven denken buiten het geëffende paadje. Dat is belangrijk. De leerling optimaal ruimte bieden. Daar gaat het om."

Stage

Natuurlijk, in het land tref je op scholen allerlei varianten aan van de Talentroute. Maar de verfijning op De Waard gaat verder. "Wat we hier bijvoorbeeld nog graag zouden willen, is voor de leerlingen een stageplek die deel uitmaakt van het traject. Dat zou helemaal mooi zijn. We leggen dan ook een maatschappelijke connectie en maken de cirkel rond. Maar dat is iets voor de toekomst."

Volgens Martine - en ze verwoordt de opvatting van het complete De Waard-team - is deze aanpak in de toekomst van groot belang binnen het eigentijdse onderwijs. "Het is moderner, flexibeler en het biedt ruimere keuzes aan de leerlingen."

‘Cambium, dat voelt als thuiskomen’

Voor sommige oud-leerlingen is het Cambium College een rode draad en vertrouwd baken binnen hun loopbaan. In ieder geval voor Marleen van Lent en Julian Ringelberg. Ze deden het havo en zitten nu op de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Nijmegen. Met hun eindstage op het oude nest. Gymleraar is het doel.

“We zijn vrienden”, aldus Julian.
“Nu dus ook een soort van collega’s. We vonden het leuk om hier onze stage te gaan lopen omdat we leerling op het Cambium College zijn geweest”, vult Marleen aan. “We hebben contact gezocht met onze oude school. Toen is het balletje gaan rollen.”

Julian: “Bovendien is het praktisch. Ik woon in Gameren. Van huis naar school

een paar minuutjes fietsen. Marleen woont in Alem. Ze is ruim een kwartiertje onderweg. Ik heb hier mijn voetbalclub, mijn werk en vrienden. Mijn sociale leven speelt zich voornamelijk in deze regio af.”

“Dicht bij school wonen is handig”, vult Marleen aan. “We hebben ooit in de brugklas van Cambium voor de sportklas gekozen en al die jaren heel leuke gymlessen gehad. Dat gevoel is

blijven hangen. Dan is de combinatie snel gemaakt. Het is anders. Als leerling beleef je een gymles op een andere manier dan als aankomend gymleraar. Ik wil het een beetje van de andere kant bekijken. Hoe je die docentenrol oppakt bijvoorbeeld. Je weet waar de lokalen zijn en hoe het hier zo’n beetje werkt. Je

**Marleen van Lent
en Julian Ringelberg
keren - in ieder
geval even - terug
op het oude nest**

kent de docenten en de meeste leraren kennen ons ook nog. De gymleraren sowieso. Het is nog niet zo lang geleden dat we ons havodiploma hier haalden.”

“Het Cambium voelt als thuiskomen”, vinden de oud-leerlingen. “Docenten maken een praatje met je. Behandelen ons vanaf het eerste moment alsof we hun collega’s zijn. Ik denk wel dat de leraren het leuk vinden als er oud-studenten terugkomen”, aldus Marleen. “Het is anders dan de gymstages die we eerder voor onze opleiding hebben gedaan”, vult Julian aan. “Misschien omdat we nu het laatste jaar aan de academie doen, wat ouder zijn. Het voelt als vanouds.”

‘Allesbal’

“Je maakt de lessen anders mee”, vervolgt hij. “Ik heb net in de zaal ‘allesbal’ gegeven. Een teamspelletje; een combinatie van voetbal, basketbal en hockey

en een matje tegen de muur dat je met een bal moet raken. Het ging er fanatiek aan toe.”

Op het Cambium College wordt volgens beiden veel aan sport gedaan.

“Een speciale sportklas is er bijvoorbeeld”, zegt Marleen. “Toen wij een jaar of acht geleden in die sportklas begonnen, moest je een selectietest doen weet ik nog, freerunning, dansen, turnen. Je moest een sportief niveau hebben voor de sportklas. Die test is afgeschaft. Iedereen kan zich aanmelden.”

“In zo’n sportklas krijg je extra uren sport”, vertelt Julian. “Je kan op school ook voor extra uren art (kunst) of muziek of voor een andere talentontwikkeling kiezen.”

Vrijheid

“Waarom het sport werd? De vrijheid”, zeggen Marleen en Julian bijna in

koor. “Je kunt je ei er in kwijt”, volgens Marleen. “Als ik aan het sporten ben, denk ik even aan niks anders. Ook mentaal gezien is sporten goed. Je slaapt veel lekkerder dan dat je de hele dag op je telefoon hebt gezeten.”

Julian: “Als je een rotdag hebt gehad is sport prima. Als je een goeie dag hebt gehad trouwens ook. Mooi om dat lekkere gevoel over te kunnen brengen naar je leerlingen.”

“Of dat lukt? Soms wel, soms niet. Er zijn leerlingen die sport en beweging nou eenmaal niet echt leuk vinden. Dan is het best lastig om ze te motiveren om toch te blijven bewegen.”

Een voorbeeld: “Tijdens een potje trefbal gaan sommige leerlingen zo ver mogelijk van de bal staan. Die willen niet worden afgegooid. Anderen blijven expres te dichtbij. Ze willen dat de bal tegen hen wordt gegooid omdat ze de sportles niet echt leuk vinden.”

Individueel

Marleen: “Vroeger zaten kinderen meer op teamsporten zoals voetbal. In deze tijd is dat individueel. Dat blijkt als je een vragenronde in de klas maakt. Nu is het meer dansen, schaatzen, judo, karate of fitness of zo. Of dat door corona komt, weet ik niet. Het zou kunnen. De huidige inflatie? Als je het thuis niet breed hebt, wordt het steeds lastiger om bijvoorbeeld in een vereniging te sporten.”

Liever klauteren

“Aan de andere kant is er de digitalisering”, zegt Julian. “Kinderen zitten achter hun iPad, laptop of op hun mobieltje te gamen. Kinderen krijgen in groep 6 van de basisschool vaak al een telefoontje. Ik zie ze liever klimmen en klauteren. Maar uiteindelijk voeden de ouders hun kinderen op. Daar kunnen wij ze als gymleraar een beetje bij proberen te helpen.”

“Ik vind het onze taak niet om buiten de gymzaal te gaan controleren of een leerling thuis wel of geen lichaamsbeweging heeft”, aldus Marleen. “Je probeert ze op school of tijdens een sportdag tips mee te geven over gezondheid en betere voeding. Het motto zou ‘een leven lang sporten met plezier’ moeten zijn”, zegt Marleen.

Foto:

Marleen van Lent en Julian Ringelberg in de sportzaal van het Cambium College.

“Wat ik me nog herinner van mijn sportklas? We kregen sport met de mavo en vmbo-leerlingen. Maakten kennis met andere sporten. We zijn ooit wezen klimmen in een speciale hal in Tilburg. Met onze sportgroep zij we een keertje naar een eredivisiewedstrijd van Vitesse geweest.”

“Het waren sportblokken van zes weken”, weet Julian nog.

“We hebben softbal, maar ook een nieuwe sport als frisbee gedaan. Sporten die je in een gebruikelijke gymles minder krijgt. Ik was superfanatiek, wilde winnen. Dat vonden docenten en leerlingen niet altijd leuk. Ik heb inderdaad veel gewonnen”, zegt hij lachend. “Je wil je vooral de positieve momenten herinneren hè. Eén van mijn gymleraren was Dennis Baggerman. Hij is nu mijn stagebegeleider.”

Heel prettig

“Wat Cambium voor school was? “Ik heb mijn jaren havo als heel prettig ervaren”, zegt Marleen. “Had een goede band met de meeste docenten. Ze wilden je altijd helpen als er iets was. Ik voelde me thuis tussen de leerlingen en heb altijd in leuke klassen gezeten.”

Julian: “Ik was niet zo’n boekenwurm. Zat vaak achteraan in het lokaal. Was met een vriend soms wat kinderachtig aan het geinen. Het tofste vond ik de schoolkampen. We maakten knakworsten in een waterkoker om een uurtje of vijf in de vroege ochtenduurtes en zo.”

Van links naar rechts: Jesse Vanderput, Davey Chen, Nina Scheer en Renske van Wijngaarden.

Het klinkt misschien wat simpel, maar dat is het helemaal niet. Gezelligheid. Dat is zo belangrijk voor iedere leerling. Op school moet je het fijn hebben, het goed hebben met elkaar. En natuurlijk ook met de mensen die het onderwijs verzorgen. Maar de leerlingenraad van het Cambium College heeft meer wensen. Ze laat na een periode van relatieve stilte nadrukkelijk van zich horen.

Jesse Vanderput, Renske van Wijngaarden, Nina Scheer, Davey Chen en Wilco Beks hebben plannen. Met de leerlingenraad, daar moet je rekening mee houden. Ze willen wat in de Cambiumpap te brokkelen hebben. Bepaald geen leerlingenraad voor spek en bonen of voor de vorm. Nee, we gaan van ze horen. Jesse Vanderput zit al een aantal jaren in de raad en toen hij zich vorig jaar afvroeg of er voldoende leven

in de club zat was het antwoord: 'nee', en dat moest anders en beter. Dus Jesse ging aan het werven en al snel was er een gezelschap van vijf leerlingen dat er de schouders onder wilde zetten. "Dat gaan we zeker doen ja. Maar het begint bij animo bij leerlingen om aan te sluiten. We hebben wel mensen nodig natuurlijk. En uit alle afdelingen, vmbo, havo en vwo. Nu is iedereen vertegenwoordigd, maar dat moet wel zo blijven."

Bovenaan

Het is de 'gezelligheid' die bovenaan het lijstje van de leerlingenraad staat. "En dan zeker een schoolfeest. Echt een goed feest, bedoelen we dan. Met een mooie locatie en vooral een bekende DJ of zanger. Waarom een goed feest? Nou, het is voor leerlingen zo belangrijk dat we elkaar op een andere manier leren kennen. Je zit bijna altijd met elkaar in een les. Dat is steeds een beetje

'SOMS DE SCHOOL EVEN HELEMAAL VERGETEN'

Leerlingenraad wil meepraten en meedenken en het moet vooral 'gezellig' zijn

hetzelfde. Maar we hebben elkaar meer te vertellen. En dat lukt als je elkaar spreekt en ziet in een heel andere omgeving en sfeer. Je hoort dan dingen van elkaar waar je het normaal niet over hebt. En dat is goed iedereen, voor ons en voor de school."

"Beetje hetzelfde geldt voor uitjes. Die moeten er in ieder geval meer komen. Vaker de school uit. En ook hier: gezelligheid. Even geen school, geen les, geen docenten die je altijd en overal iets willen leren. Stop daar nou eens een keer mee. Als we met z'n allen op stap zijn, laten we de school even achter ons, even een keer de school buiten sluiten. Natuurlijk, het is allemaal goed bedoeld. Maar als we uitgaan, gaan we ook echt uit; de lessen blijven lekker 'thuis'."

Kolderdag

Een ander 'ding' is de kolderdag. "Een gevoelig onderwerp, zeker. School is daar niet heel blij mee. We snappen dat aan de ene kant. Er is altijd wel iemand die een pot stroop meeneemt en de vloeren onder smeert. Daar ga je inderdaad niet van lachen. Maar de kolderdag is voor bijna alle leerlingen belangrijk. We hebben 4, 5, 6 of meer jaren ons

best gedaan en dan willen we op onze eigen manier afsluiten. Aan de andere kant snappen we dat school niet zit te wachten op een hoop gedoe, ellende, ergernis en een kostenpost. Dus wij willen best nadenken over een manier waarop de kolderdag een traditie kan blijven."

"Maar de kracht van die dag is dat het een verrassing is wat er gaat gebeuren. Wat misschien kan, is dat er een soort vertrouwenspersoon komt die op de hoogte is van wat er gaat gebeuren. Hoe dat er precies moet uitzien, dat weten we op dit moment ook nog niet, maar het kan een begin zijn. En eigenlijk vinden we dat de school kolderdag ook een beetje moet waarderen. Veel leerlingen steken daar echt een hoop werk in en zijn daar maanden van tevoren mee bezig."

Contact met de directie

Gezelligheid, kolderdag, uitjes. Maar daar houdt de betrokkenheid van de leerlingenraad niet op. Zo is er regelmatig contact met de directie over grote en kleine zaken. "Ze vragen vaak ons advies. Over een hoop dingen. Het afschaffen van de lestijdenbel bijvoorbeeld.

Wij stonden erachter dat die zou verdwijnen. En dat blijkt een goede keus te zijn. We zijn best in staat om met mekaar in de gaten te houden wanneer lessen beginnen en stoppen. Zo moeilijk is dat niet."

"Een wens van ons – en van bijna alle leerlingen – is ook meer pauzeplekken. Nu is het steeds weer zoeken waar je terecht kunt, overal vol. De hal, de gang, de aula. Soms gaan we naar de supermarkt aan de overkant om er toch even uit te zijn. Maar eigenlijk is dat gek natuurlijk."

De huidige leerlingenraad wil leerlingen uit alle geledingen graag oproepen zich aan te melden. Het is niet alleen leuk werk dat goed is voor alle leerlingen en de school, maar het brengt meer voordelen. "Deelname aan de leerlingeraad telt mee voor je flexlessen, het staat goed op je cv, je leert omgaan met lastige situaties, je leert plannen en organiseren, en het is gezellig!"

Aanmelden voor de leerlingenraad kan via het mailadres:

leerlingenraad@cambiumcollege.nl

KORT LIJNTJE TUSSEN TAAL EN HERSENEN

“Dacht altijd: ik kies wat ik leuk vind. Terugkijkend op zes jaar Cambium College vond ik dat wat ik nu doe blijkbaar toch het meest interessant. Alleen wist ik dat toen nog niet.” Van de liefde voor taal naar passie voor de hersenen. Oud-leerling Josje Kal publiceerde er samen met enkele vakgenoten een boek over.

Josje Kal

Josje Kal zat zes jaar op het Cambium College. Na haar vwo-diploma, studeerde ze psychologie. Nu is ze twee dagen in de week docent/onderzoeker neuropsychologie aan de universiteit in Utrecht en het andere deel van de week GZ-psycholoog in opleiding tot klinisch neuropsycholoog bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU). “Ik dacht eigenlijk dat ik iets met taal zou gaan doen. Misschien wel omdat mijn vader Hans Kal docent Engels was op Cambium. Die talenknobbel heb ik van hem meegekregen, denk ik. Maar kijk wat ik nu doe... Wat mensen doen en denken vond ik achteraf altijd al interessant.”

Josje geeft les in onder meer gespreksvoering. “Diagnoses stellen van geheugenstoornissen bijvoorbeeld. Hoe doe

je dat eigenlijk? Welke vragen moet je stellen? Waar moet je op letten bij iemand als je een test uitvoert, welke testen kun je daarvoor afnemen? Hoe koppel je dat dan weer terug naar de patiënt? Het zijn zomaar wat voorbeelden.”

Reukstoornissen

“Ik ben ook bezig met promotie-onderzoek. Dat gaat over reukstoornissen bij mensen met neurologische aandoeningen. Daar is niet zo veel over bekend. Bij mensen met de ziekte van Parkinson weten we wat meer. Die mensen krijgen vaak in een eerder stadium te maken met reukverlies. Maar er zijn ook mensen met reukproblemen die epilepsie of een beroerte hebben gehad. Wat voor reukproblemen krijgen die mensen dan?

Misschien ruikt koffie niet meer als koffie of ruikt iets wat voorheen lekker rook, zoals wasmiddel ineens vies. Of mensen ruiken bijvoorbeeld geen gas meer. Als je dat niet meer kan, raak je mogelijk angstig van de gedachte dat je van alles mist.”

Zorgvraag

In haar werk als GZ-psycholoog in opleiding tot klinisch neuropsycholoog bij het Universitair Medisch Centrum krijgt Josje patiënten met hersenproblemen voor onderzoek. “We kijken dan hoe het met de denkfuncties gaat, zoals het geheugen en de concentratie. Hoe is het met de taalfuncties en de waarneming? Ze hebben een zorgvraag. Bijvoorbeeld: ik kom niet meer goed uit mijn woorden. Wat is er eigenlijk aan de hand?

Die mensen vraag ik ook of ze mee willen doen met mijn onderzoek.”

Josje Kal was van 2000 tot en met 2006 leerling vwo op Cambium. “Ik ben daarna psychologie gaan studeren. Heb ooit op de middelbare school voor het profiel cultuur en maatschappij gekozen. Alle talen, inclusief Latijn. Talen en culturen spreken me nog steeds aan. Ik wist in de brugklas nog niet wat ik wilde. Dacht: zie het allemaal wel. Als je kiest voor wat je het leukste vindt, kom je vanzelf ergens terecht. Dat denk ik nog steeds. Talen lagen mij goed. Daar wilde ik in eerste instantie iets mee gaan doen.”

“Eigenlijk heb ik pas in mijn laatste jaar de richting psychologie gekozen. Biologie vond ik niet zo boeiend. Dat vak heb ik zo snel mogelijk laten vallen. Mijn beroep heeft nu heel veel, zo niet alles met biologie te maken. Dat heb ik toen nooit voor ogen gehad. Nu vind ik het reuze-interessant allemaal. Grappig dat dat in de loop van de tijd zo veel kan veranderen. Psychologie leek me ontzettend leuk en leerzaam. Het is een brede studie hè. Ik vond de vraag vroeger altijd al interessant waarom mensen denken zoals ze denken en waarom ze doen

zoals ze doen. Ik was meer geïnteresseerd in mensen, niet zozeer in hoe het lichaam in elkaar zit en waar welk orgaan zit.”

“Ik heb in mijn examenjaar een module psychologie via de Universiteit Leiden gekregen om te bekijken of de psychologische kant iets voor mij zou zijn. De opdracht in die module was ook iets met het geheugen; de methode van Loci. Ik weet nog dat je allerlei woorden moest onthouden en die verbinden en verbeelden. Ik heb mijn ouders aan die test onderworpen. Die hebben toen mijn eerste psychologische onderzoek ondergaan inderdaad.”

Oud-leerling
en neuro-
psycholoog
Josje Kal wil weten
'waarom mensen
denken zoals ze
denken'

“Mijn passie voor de neuropsychologie? ‘Het verschil in hoe persoon A en persoon B denken. Hoe het allemaal werkt in het hoofd. Ook hoe die denkbelden van elkaar kunnen verschillen. Jij ziet de wereld waarschijnlijk anders dan ik, maar we begrijpen elkaar via de ontwikkeling van taal wel. Wat ik het meest boeiende vind, is hoe compleet fout het in je brein kan gaan terwijl er misschien maar één dingetje misgaat. Het hele hersensysteem kan ineens lam liggen. Denk bijvoorbeeld aan een herseninfarct. Hoe krachtig maar tegelijkertijd ook hoe kwetsbaar onze hersenen kunnen zijn.”

Meneer Prins

Dat staat ook in het boek dat ik samen met collega-neuropsychologen heb uitgebracht, ‘Hoe meneer Prins zijn gedachten kwijtraakte’. Met onze verhalen geven we de lezer een inkijkje in het werk van de klinisch neuropsycholoog. Voor mij persoonlijk was het schrijven van dit boek extra leuk en bijzonder omdat hierin mijn interesse in taal en mijn interesse in de hersenen samenkwamen.’

Josje Kal kijkt met plezier terug op haar tijd op het Cambium College. “Ik herinner me de leuke klassen met een flinke vriendinnengroep. Altijd erg naar mijn zin gehad, voelde me op mijn gemak. Mijn vader was er leraar Engels. Toen ik in de in de onderbouw zat, vond ik dat heel stom. Had geen zin om mijn vader op school te zien. Later was het best gezellig. Dan ging het van: ‘hè pap, hoi’. Ik zat in een klas met meer kinderen van wie ouders op het Cambium doceerden. Op school probeerden ze er volgens mij rekening mee te houden dat je geen les kreeg van je vader of moeder.”

“En iets grappigs wat me uit die tijd blijft bijstaan: Veel mensen kunnen zich waarschijnlijk herinneren dat er vaak een hond los rondliep om en soms in de school. Iedereen kende die Golden Retriever. Kinderen aaiden het dier of gaven de hond een stukje brood. Jaren later kwam ik er toevallig achter dat het de hond van mijn man Arnaud was. Mijn man komt ook uit Zaltbommel, maar tijdens mijn ‘carrière’ op Cambium kenden we elkaar nog niet. Grappig hè?”

Het boek van Josje: ‘Hoe meneer Prins zijn gedachten kwijtraakte’.

Hoe voorkom je dat leerlingen zonder diploma de school verlaten?

Een pasklaar antwoord op die vraag is er niet. Gerrit Groeneveld kreeg op het Cambium College de ruimte om te pionieren. Nu hij met pensioen gaat, vertelt hij graag over zijn werk.

“Hoeveel ik er binnenboord heb gehouden? Dat is niet te zeggen; je kunt dat niet meten. Maar ik weet wel dat onze jonge generatie meer dan ooit vertrouwen moet voelen. En daarnaast: niet oordelen en goed luisteren.”

Gerrit Groeneveld

Dat Gerrit in het onderwijs belandde, is grotendeels aan toeval te danken. Bijna twintig jaar lang werkte hij als journalist bij een dagblad. “Een baan waarvoor je 24-7 in touw bent. Na al die jaren wilde ik wat meer regelmaat”, vertelt hij.

Als zelfstandige werken met taal en fotografie was een logische stap, gezien zijn vroegere studie Nederlands en een latere opleiding aan de fotovakschool. Een buurvrouw bracht hem op het pad van het voortgezet onderwijs. Of hij niet een paar uur per week les wilde geven? “Eerst zei ik ‘nee’, maar na een nachtje slapen besloot ik toch eens te bellen met de contactpersoon van het Cambium die mijn buurvrouw had genoemd. Of ik de volgende dag om half negen kon beginnen. Ik kreeg bij de deur wat boeken in mijn handen gedrukt en toen stond ik voor de klas. Vwo-3, ik weet het nog als de dag van gisteren.”

Grijs gebied

Tien jaar docentschap Nederlands later kwam de vraag of hij wilde gaan werken met leerlingen die dreigden uit te vallen. Eigenlijk deed hij dat al. “Leerlingen kwamen vaak naar mij toe als ze een probleem hadden, dat trok ik blijkbaar aan.”

De kans om er professioneel iets mee te doen, deed zich voor doordat er Europees geld beschikbaar kwam voor VSV: voorkomen vroegtijdig schoolverlaten. Maar hoe dat dan precies moest, wist eigenlijk niemand. Gerrit kreeg veel vrijheid bij de invulling van zijn nieuwe functie.

“Ik heb de grenzen verkend en onvermijdelijk kom je dan ook in een grijs gebied terecht. Ik heb bijvoorbeeld eens drie weken lang elke ochtend om half acht bij een leerling voor de deur gestaan die niet naar school durfde. Uiteindelijk is het gelukt om hem over die angst heen te krijgen. Er waren toen wel mensen op

school die me voor gek verklaarden. Het ging inderdaad wel ver”, geeft hij achteraf toe. Maar problemen oplossen lukt nu eenmaal niet altijd onder schooltijd. Wat dat betreft kroop het bloed waar het niet gaan kon, want ook in deze functie stond Gerrit 24-7 klaar. “Als ouders op zaterdagochtend bellen, doen ze dat niet voor niks. Dan hebben ze je nodig.”

Ouders

Daarmee zijn we wat Gerrit betreft meteen bij de kern aanbeland: ouders. “Ik realiseerde me steeds meer dat we ouders serieus moesten nemen. Dat vond de school altijd al belangrijk hoor, maar in de praktijk gebeurde het toch te weinig. Onderwijsmensen hebben echt het beste met leerlingen en hun ouders voor, maar gaan er vaak toch vanuit dat zij het beste weten wat de juiste aanpak is. Maar het zijn de ouders die de echte specialisten zijn, zij kennen hun kind het beste. En ze krijgen niet altijd de kans om dat goed uit te leggen.”

Dat, en het feit dat de aanpak van vroegtijdig schoolverlaters ‘een soort hobbyisme’ bleef, bracht hem ertoe aan

‘OUDERS ZIJN DE ECHTE SPECIALISTEN’

Een jarenlange
en vruchtbare
zoektocht naar
het binnenboord
houden van
leerlingen

zijn werkgever voor te stellen dat hij een opleiding tot mediator zou gaan volgen. “Dat vonden ze na een zorgvuldige afweging een prima idee bij Cambium. Ik heb wat dat betreft altijd het vertrouwen en de vrijheid gekregen van het Cambium, dat was erg prettig werken.” De opleiding, met als specialisatie arbeid en onderwijs, bracht Gerrit en de school veel goeds. Al meerdere keren kreeg het Cambium complimenten vanwege het kleine aantal uitvallers.

Tot nu toe zette Gerrit zijn kennis in namens het Cambium. Na zijn officiële pensionering zal hij als neutrale mediator zich blijven inzetten als de school daarom vraagt. Het belangrijkste ‘wapen’? “Luisteren. Mensen serieus nemen. Als ouders écht gehoord worden, voelen ze dat. En het mooie is dat ze zich dan ook meer verantwoordelijk voelen voor de problemen die spelen bij hun kind. Dan kan het nog steeds zo zijn dat je het niet met elkaar eens bent, maar de neuzen staan wel één kant op: wij - volwassenen - kunnen een bijdrage leveren aan de oplossing. Dan

zet je negatieve energie om in positieve energie.”

Die ‘ontdekking’ bracht Gerrit er samen met een studiegenoot van de opleiding tot mediator toe om een training te ontwikkelen waarin de aandacht voor ouders ruim baan krijgt. Die wordt nu op vijftien scholen in de regio gegeven aan mentoren en andere docenten. Ook leerplichtambtenaren zijn aan de slag met deze cursus. Over die docenten wil hij trouwens nog wel wat kwijt. “Die verdienen echt meer waardering. Ze lopen zich elke dag het vuur uit de sloffen voor hun leerlingen. Ik vind het schrijnend dat de waardering vanuit de samenleving voor hun werk juist steeds minder lijkt te worden. Dappere krijgers, dat zijn ze.”

Je grenzen kennen

‘Een beetje lastig’ vindt de 64-jarige Zaltbommelaar het wel om dit alles nu los te laten. “Maar na tien, vijftien jaar is het ook beter om hiermee te stoppen.

Het is heel intensief werk. Elk traject is maatwerk en voor elk gesprek moet je je opladen. Daar komt hoe dan ook op een bepaald moment wat slijtage op. Je moet je grenzen kennen.”

Wat hij het meest gaat missen? Het antwoord komt wat aarzelend, “want het is geen verdienste, ik weet ook niet hoe ik het deed, het wás er gewoon: het vertrouwen bij het eerste contact met een leerling die met een probleem bij je aanklopt. Dat gebeurt in de eerste tien minuten. Het zijn momenten die je bijna kunt vastpakken... Maar ik kom er wel overheen hoor”, lacht hij.

Vervelen zal Gerrit zich niet. Naast de mediation blijft hij het Cambium-magazine maken (“wel een beetje ongemakkelijk dat ik er nu zelf in sta”). Voor de gemeente Zaltbommel werkt hij aan een boek over de restauratie van de stadswallen, hij gaat graag naar de Alpen en fietst heel wat af. En met een onmiskenbare twinkeling in de ogen: “Heel misschien koop ik zelfs wel een klassieke motorfiets.

DIE EERSTE DAGEN,

Het blijft spannend. Voor iedereen, die eerste dagen op een nieuwe school. Voor de brugklassers, maar ook voor ouders en school.

Zo'n eerste week is vooral bedoeld om wat vertrouwd te raken, elkaar te leren kennen. Op speelse wijze vaak. Zoals tijdens de sportieve afsluiting op de laatste dag van die eerste week. Maar ook op het brugklasfeestje, vrijdagavond. En niet te vergeten het altijd gezellige ontbijt op De Waard. En de eerste lessen uiteraard.

De brugklassers pakken het steeds weer verrassend snel op. Vriendjes en vriendinnetjes zijn zo gemaakt en voor de eventuele 'opstartprobleempjes' staan docenten en conciërges altijd klaar.

ALTIJD SPANNEND...

'Geduld, vertrouwen en succes-momenten'

Je hoort het nog steeds: 'waar heb je wiskunde nou eigenlijk voor nodig?' Wat dat betreft niks nieuws onder de zon, leerlingen blijven zich die vraag stellen. Wiskundedocent Monique Mourik kan het wel snappen. De afstand tussen het vak en de praktijk van alledag lijkt alleen nog maar toe te nemen. Maar Monique heeft zo haar eigen aanpak om leerlingen te enthousiasmeren voor een vak dat nog steeds bij veel vervolgopleidingen een vereiste is.

Voor

**Wiskundedocent
Monique Mourik
is 'waar heb ik
dat voor nodig?',
nog steeds een
alarmbel**

De schoolloopbaan van Monique Mourik verliep enigszins opmerkelijk. Tijdens haar eigen middelbare schoolperiode op het Cambium College volgde ze wiskunde A en B. Zonder al te veel moeite. Met de eindcijfers 7 en 9 was ze dik tevreden en begon aan een studie Milieuhygiëne in Wageningen. "Dat vond ik al snel vreselijk; een verkeerde keus. Ging 'Schoevers' doen en kwam als managementassistente op mijn oude school terecht. Maar het bleef knagen. Tot ik na een paar jaar de kans kreeg om alsnog een studie wiskunde op te pakken. Nou, daar heb ik nooit spijt van gehad. Dit schooljaar (2021-2022) mijn bevoegdheid gehaald en ik geef met veel plezier les aan leerlingen in de onderbouw tl en havo."

Vertrouwen geven

En dat plezier haalt Monique vooral uit het idee dat ze leerlingen verder kan helpen, het vertrouwen kan geven dat ze het vak onder de knie kunnen krijgen. Ook degenen met wat minder

bèta-aanleg. De tl-leerlingen Lieke van Gameren en Isa Paulussen beamen dat van harte. De een heeft een 8,1 voor het vak, de ander een ruime 6. "Het zijn vooral die fijne samenvattingen van mevrouw Mourik die ons erg helpen", zo vertelt Lieke. "Daar leer je een hele hoop van. En als je dan ook echt merkt dat je met zo'n samenvatting een opgave tot een goed einde brengt, dan geeft dat een heel fijn gevoel."

Isa kan zich alleen maar aansluiten bij die mening. Ze komt er eerlijk voor uit dat ze het vak misschien wat minder leuk vindt dan Lieke, "maar ik heb dat straks gewoon nodig omdat ik binnenhuisarchitect een mooi beroep vind. Bij die studie moet je tenslotte goed kunnen rekenen en om weten te gaan met ruimtes en afstanden."

Hulpmiddel

Monique: "Ja, die samenvattingen. Daar help ik ze mee. Het is een hulpmiddel. Meer niet. Met alleen de samenvattingen

kom je er niet, maar het zet de leerlingen wel aan om datgene te doen wat ze moeten doen voor dit vak: leren en oefenen. Die twee dingen moet je bereid zijn te doen. Het een kan niet zonder het ander. Ik geloof dat iedereen wiskunde tot op bepaalde hoogte onder de knie kan krijgen. Alleen moet je bereid zijn de moeite er voor te doen. Het is een echt 'doe-vak'. Je kunt je niet permitteren om in de les tweederde van de tijd achterover te leunen. Dan komt het niet goed." Intussen probeert Monique waar ze kan

Monique Mourik met leerling Lieke van Gameren. Lieke kreeg van haar vader het hondje Jimmy omdat ze een 10 haalde voor wiskunde. Lieke: "Mijn vader, die eigenlijk niet van honden houdt, had er geen rekening mee gehouden dat ik die 10 zou scoren. Maar nu is hij ook gek op Jimmy."

wel de link te leggen tussen haar vak en 'het echte leven'. Het is haar maar al te duidelijk dat dit voor leerlingen nog steeds een belemmerende factor kan zijn, het idee dat ze wiskunde in het dagelijks leven niet nodig hebben. "Neem nou bijvoorbeeld de huidige snelle bezorging van maaltijden en boodschappen. Daar zit enorm veel wiskunde achter. Berekeningen over hoe je nou zoiets logistiek het beste kunt aanpakken. Al die bezorgers die op de meest efficiënte manier de bestellingen zo snel mogelijk kunnen afleveren. Dat lijkt misschien simpel, maar er zit een heel uitgekiend systeem achter. In elkaar gezet door mensen met een wiskundige achtergrond."

Succesmomenten

Ze kan het niet genoeg benadrukken: de lol voor leerlingen zit vooral in het ervaren van die succesmomenten. Dat ze met de hulp van wiskunde tot

oplossingen kunnen komen. "Leerlingen hebben daarom vertrouwen nodig. De een meer dan de ander. Natuurlijk is het lastig om dat voor elkaar te krijgen. Maar ik hoop dat ik ze dat vertrouwen kan bieden. Wat voor mij echt een alarmbel is, is de bekende opmerking: 'waar heb ik dat nou voor nodig allemaal?' Dan probeer ik met die voorbeelden uit de praktijk helder te maken dat wiskunde in zoveel zaken is terug te vinden. Wat het extra lastig maakt, is dat de problemen die leerlingen bij wiskunde ervaren zo individueel zijn. Bij iedere leerling is dat anders. En als er één schakeltje ontbreekt, dat komen ze niet verder. Dus je moet leerlingen echt individueel benaderen om ze vooruit te helpen."

Uitdaging

"De kunst dus om per leerlingen te ontdekken wat hij of zij nodig heeft om verder te komen. En dat is wel een uitdaging ja. Maar de kans zit in dat gevoel

van succes. Wanneer leerlingen merken dat je me de wiskunde echt oplossingen kunt vinden, dan ben je op de goede weg. Dat triggert iedereen. En wiskunde is in feite ook een taal hè. Je moet wel weten wat je met een bepaalde uitdrukking of omschrijving bedoelt, anders versta je elkaar niet. En soms moet je iets twintig keer gehoord hebben, voor het kwartje valt. Het is ook een kwestie van veel geduld vaak."

Opperbest

Intussen vermaakt Monique Mourik zich opperbest met haar leerlingen. Spijt dat ze de studie wiskunde is gaan volgen, heeft ze bepaald niet. En ergens weggestopt zit zeker nog de wens om na haar tweedegraads bevoegdheid ook de eerstegraads te halen. "Maar nu even niet. Daar heb ik op dit moment gewoon de tijd niet voor. Op school en thuis erg drukke tijden. Maar wie weet in de toekomst."

Ze vallen op school op, met hun felblauwe polo's tussen de bijna 1700 leerlingen en 200 werknemers. Het Cambium telt op de locaties Buys Ballot en De Waard een elftal conciërges. Niet zelden zijn ze een veilige haven voor de leerlingen die even wat steun nodig hebben. In het bijzonder geldt dat voor brugklassers die vaak net van hun vertrouwde basisschool in een totaal andere wereld belanden.

Hoofdconciërge Heidie van Tussenbroek en collega's Erwin van Berkel, Sander Gorlee en Arie Versfeld raken niet uitgepraat over hun vak. De verhalen komen vanzelf. "Prachtig werk", vindt Arie die al zo'n 23 jaar conciërge op Cambium is. "Ik heb daarvoor in de bouw gewerkt. Cambium is voor mij een blijvertje. Ik heb nooit spijt van mijn switch gehad. Conciërge zijn is mijn lust en mijn leven, al is het 25 uur per dag."

Heidie: "De afwisseling is leuk. Ik ben niet iemand die de hele dag op kantoor wil zitten en met maar één ding bezig is. Ik heb bij een reclamebureau gewerkt. Daarna ben ik beheerder van het Visserijmuseum in Heerewaarden geweest. Bouwde onder meer exposities. Veel organisatiewerk, zoals nu bij Cambium."

Jong van geest

"Je weet wat er bij de jeugd speelt", vertelt Erwin die eerder kok was bij bistro De Waterpoort in Zaltbommel. "Dit werk houdt me jong van geest."

En Sander was ooit beroepsmuzikant. Daarnaast bij een tandtechnisch laboratorium gewerkt. Hij begeleidt nu vaak de informatie- en ouderavonden of disco voor de brugklassers als conciërge. "Je ontvangt ouders, gasten en leerlingen, wijst ze de weg. Ik vervang soms de pedagogisch medewerker. Kinderen kunnen dan bij mij terecht voor alles buiten de lessen. Als ze te laat zijn of afspraak bij de tandarts hebben of het eventueel moeilijk met iets hebben. Dan pakken we in de klas een rustmomentje en zoeken we contact met de ouders als het nodig is."

Vliegende 'keep'

"Niet alles is digitaal", legt Heidie uit. "De proefwerken worden schriftelijk afgenomen." Erwin: "De laatste tijd was er extra kopieerwerk omdat de lesboeken niet op tijd waren. De eerste keer dat dat gebeurd is." Heidie: "Ik ben achter de schermen bezig met van alles en nog wat. Mijn collega John Laponder op locatie De Waard ook. Je valt in waar gaten dreigen te vallen. Vliegende keep inderdaad. Je houdt de grote lijnen in de gaten, organiseert bijeenkomsten en onderhoudt externe contacten met bijvoorbeeld leveranciers, de burens en de wijkagent en doet het gebouwbeheer."

Gouden bezem

Arie houdt zich bezig met surveilleren en klusjes.

"Ik ben vaak druk voor en tijdens de examens en de toetsweken", zegt hij. "Op Cambium zijn vier pauzes per dag.

Dan houden we in de gaten of de troep wordt opgeruimd.

Na schooltijd komen de 'strafklantjes' die over de schreef zijn gegaan. Zij verrichten klusjes als prikken, de prullenbakken leeghalen, vegen, soms stoelen in de aula rechtzetten of de kauwgom onder tafels wegschrappen."

De conciërges kunnen allemaal wel een flink boek schrijven over wat ze meemaken op school. Een anekdote? "Arie: "Een meisje moest heel vaak nakomen. Toen ze geslaagd was heb ik haar op het podium een goudkleurige gespoten bezem gegeven. Ze had haar best gedaan, zeker met vegen. Ze vond mijn speciale aandenken heel leuk ja. Ook dit soort dingen achteraf maakt het werk zo waardevol."

Halve psycholoog

Afwisselend en verrassend, zo mag je het werk van de conciërges op beide locaties gerust omschrijven. Maar de grootste voldoening zit er toch wel in om er te zijn voor de leerlingen als dat nodig is. Leerlingen weer op hun gemak te kunnen stellen als ze even steun nodig hebben. Sander:

CONCIËRGE: EEN U

'Blauwe polo's'
vaak een veilige
haven als een
leerling het even
niet meer weet

*Conciërges De Waard:
Jan, Jolanda, John en Harjon*

"Het is leuk om anderen te helpen en probleempjes op te lossen. Helpen zoeken bijvoorbeeld als iemand iets kwijt is. Een leerling bijstaan die even wat minder in zijn of haar vel zit. Een conciërge is soms een halve psycholoog. Je bent vaak aanspreekpunt voor leerlingen. Soms pesterijtjes of liefdesverdriet. We verwijzen ze dan naar de plek waar ze meer hulp kunnen

krijgen of bieden zelf een luisterend oor. We hebben allemaal een cursus pedagogische conciërge gehad."

Toch een goede band

De conciërges doen er niet geheimzinnig over dat sommige leerlingen af en toe over een grens kunnen gaan. "Maar je kunt even later toch een goede band met ze krijgen", zegt Sander. "Een kwestie van een beetje aanvoelen. Het vak moet je wel liggen."

Erwin: "Vandaag had ik een leerling die moest prikken omdat hij te laat was. Ik zei tegen hem: moet je zorgen dat je eerder uit bed komt. Daarna gaan ze gewoon prikken als ze het snappen. Je hebt kinderen die doorgestuurd worden omdat ze een aanvaring hebben gehad met een docent. Dan vragen we door. Komen we er mogelijk achter dat er thuis iets is gebeurd. De verkering kan net uit zijn. Er kan van alles aan de hand zijn. Maar we doen natuurlijk wat in ons vermogen ligt om te zorgen dat alles weer op z'n pootjes terecht komt."

Beetje zorgen

Beetje zorgen over de jonge generatie hebben de conciërges wel. De samenleving verruwt en dat is ook bij de jeugd te merken. Arie: "Vroeger hadden we vóór de eindexamens de kolderdagen. Dat was leuk en gemoedelijk. 's Nachts was er een feestje. Leerlingen stonden in de ochtend frikadellen voor ons en de leraren te bakken.

Die dagen heb je nu niet meer." Heidi, "Ja, het respect in de maatschappij is denk ik wel minder. Dat merk je ook aan de manier waarop de jeugd met elkaar en anderen omgaat. En alleen al daarom is conciërge zijn een uitgesproken vak. Misschien af en toe weleens onderschat."

De conciërges zijn het roerend eens met elkaar: de uitdagingen zijn groter, maar dat maakt het werk ook boeiender. En de leerlingen van Cambium: gewoon 'goed volk'...

*Conciërges Buys Ballot:
Sander, Heidie, Erwin en Jeroen.
Arie, Miranda en Arie.*

UITGESPROKEN VAK

‘Altijd ruimte voor verbetering’

Als rector van het Cambium College wil Hanneke Koster maar wat graag ‘voeling’ houden met de leerlingen. Alleen past dat lang niet altijd in de agenda. Maar als er een kans ligt om de jongeren te leren kennen, pakt ze die. “Laat de leerlingenraad mij maar interviewen, dat lijkt me wel wat.” Jesse Vanderput, Davey Chen, Nina Scheer en Renske van Wijngaarden kregen en namen de vrijheid om op hun geheel eigen wijze en in hun eigen woorden hun gesprek met de rector weer te geven. Hun ‘verslag’:

De meeste mensen kennen Hanneke Koster als de rector en bestuurder van het Cambium College. Al zeven jaar lang bestuurt ze de beide locaties Buys Ballot en De Waard. Hiervoor heeft ze een aantal andere banen gehad in het onderwijs. Begonnen als Frans-docente en dat veertien jaar gedaan. Op den duur werd ze teamleider, conrector en uiteindelijk rector. Nu in totaal al 22 jaar rector.

Na deze introductie praatten we over de manier waarop Hanneke Koster haar werk doet. Dus, Hanneke Koster bestuurt

beide locaties van het Cambium. Hoe kan dat eigenlijk? Het is belangrijk om te weten dat ze niet alles in haar eentje doet. Ze zou in haar eentje ook niets mogen beslissen. Het hele verhaal is best ingewikkeld, maar eigenlijk maakt ze deel uit van een team dat toezicht houdt. Het is één groot team dat de Buys Ballot en De Waard leiding geeft, bestaande uit Hanneke Koster met conrectoren, teamleiders en stafhoofden. Als ze vergaderen zit de hele tafel vol. Samen regelen ze dan praktisch alles, ook administratie, onderhoud, schoonmaak, ICT en meer.

Leerlingenraad schuift aan bij rector Hanneke Koster voor ‘het interview’

Wat kan er beter?

Zoals Hanneke Koster zelf zegt, zal er altijd ruimte zijn voor verbetering. Als leerlingenraad kaartten we wat verbeterpunten aan. Een eerste punt is dat er meer buiten moet worden gedaan. Hanneke Koster heeft al op het schoolplein plantsoentjes laten aanleggen. Dit vindt ze echter niet genoeg. Ze hoopt namelijk dat het schoolplein een plek gaat zijn waar actieve delen van lessen uitgevoerd kunnen worden, als het buiten zonnig is.

Een tweede punt zijn de schoolfeesten. Ze vertelt dat er ieder jaar weer uit feedback van leerlingen komt dat ze meer buitenschoolse activiteiten willen. Maar als er dan schoolfeesten georganiseerd worden, is de aanwezigheid heel laag.

Hanneke Koster in gesprek met de leerlingenraad.

Dit spreekt elkaar natuurlijk erg tegen. Hanneke zegt hier graag iets aan te willen doen, maar eerst te moeten uitvinden waarom er zo weinig leerlingen op de schoolfeesten afkomen.

Veldje

Dit brengt ons naar het derde punt. Ze wil ook dat leerlingen de vrijheid hebben om in de pauze, zoals ze zelf zegt, 'een balletje te gaan trappen'. Daarom is er twee jaar geleden een veldje aangelegd naast de school, waar leerlingen gewoon naar toe mogen gaan om te voetballen of basketballen, mits ze zin hebben. Alleen vormt dit pleintje een beetje een probleem. De burens die naast het veldje wonen zeggen last te hebben van overlast. Uiteraard willen we het veldje niet kwijt, dus er wordt gekeken of het pleintje verplaatst kan worden naar een andere plek op het schoolplein. Een plek waar het geen burens in de weg zal zitten. Verder noemde ze ook een verbeterpunt dat al opgelost is. Toen ze voor het eerst op het Cambium kwam, zag ze dat er geen muzieklessen meer werden gegeven. Dat vond ze enorm jammer, ook omdat ze zelf viool speelt in een orkest. Nu zijn de muzieklessen terug.

Open cultuur

"Wat onze school bijzonder maakt is de open schoolcultuur" Dit is wat Hanneke Koster antwoordde op de vraag: 'Wat is er speciaal aan het Cambium College?' Ook beschreef ze het informele sfeertje wat om onze school hangt, belangrijk te vinden. Bijna iedereen kent elkaar, aangezien dit een van de weinige scholen in de Bommelerwaard is. Ook vond ze het mooi dat er veel verschillende leerlingen op onze school zitten, wat vaak niet zo is in de grotere steden. Dit komt doordat er in deze steden meerdere scholen zijn voor verschillende doelgroepen, wat dus niet het geval is in de Bommelerwaard.

Door de informele sfeer op onze school blijven veel werknemers voor een langere periode. Zodoende is er een sterkere band tussen leerlingen en docent. Docenten willen bijvoorbeeld vaak graag mee op schoolreisjes en schooluitjes. Hanneke Koster benoemde ook dat ze het belangrijk vindt dat de ouders zich welkom voelen. "Dat is ook een belangrijk onderdeel van onze schoolcultuur aangezien een kille en zakelijke sfeer niet fijn is voor de ouders en dus al helemaal niet voor de leerlingen."

De toekomst

Hanneke Koster heeft als rector een uitgesproken visie op de toekomst van het Cambium College. Daarom vroegen we hoe het Cambium anders kan gaan worden in de komende vijf jaar. Het grote streven voor de school blijkt onderwijs aantrekkelijker te maken en leerlingen meer van binnenuit te motiveren. "Motiverender onderwijs betekent voor mij dat de leerlingen keuzes kunnen maken." Ze legt uit: "Je kan het pakket werk dat een leerling krijgt niet zomaar verkleinen, maar met keuzes wordt het uitvoeren van het werk verlicht. In het onderwijs kunnen leerlingen meer betrokken worden bij het leerproces door keuzes te maken. Het is fantastisch als leerlingen kunnen kiezen wat en wanneer ze iets doen en ze hun talenten meer ontwikkelen. Ook belangrijk is dat scholieren leren om keuzes te maken voor zichzelf, want het hele leven bestaat eigenlijk uit keuzes. Ik denk ook dat jongeren met deze leeftijd het vermogen hebben om ze te maken. Immers zijn er leeftijdsgenoten in andere delen van de wereld die al stukken meer verantwoordelijkheid dragen in het leven."

Flexrooster

Het valt ons - de leerlingenraad - op dat er over een lange periode naar grote doelen toe wordt gewerkt op het Cambium. Als voorbeeld: al jaren terug werd het vak Onderzoek en Ontwerpen (O&O) voor het eerst aangeboden op de school. Er wordt in groepjes samengewerkt aan projecten, waarbij de docent een minder grote rol heeft. Nu biedt het vak de zelfstandigheid waarmee leerlingen in het flexrooster zo goed mogelijk hun keuzes kunnen maken. Op TL is de Bèta-challenge (dat vergelijkbaar is met O&O) een belangrijk vak voor de toekomst. In 2024 worden TL en GL in heel Nederland samengevoegd tot een nieuwe leerweg. Leerlingen zullen onder andere een praktijkgericht programma volgen. De praktische delen van de nieuwe leerweg kunnen via Bèta-challenge aangeboden worden aan de leerlingen.

KUNST MAAKT ALTIJD ALLES 'ANDERS'

Als uitgesproken 'jonkie' kwam Naomi Heijman in 2004, amper klaar met de opleiding, voor de klas te staan op het Cambium College. Sinds die tijd zonder haperen een ambassadeur voor het kunstonderwijs. Ze noemt het zelf 'het bekende praatje' maar daarom niet minder waar: "kunstonderwijs geeft je waardevolle bagage mee voor de rest van je leven."

Het creatieve lokaal blijft een plek voor relativering, over je eigen grenzen heen kijken

Hoogtepunten en dieptepunten waren er gedurende al die jaren. Het verdwijnen van de traditionele muzieklessen was een schok. Aan de andere kant opende het mogelijkheden voor een moderne, eigentijdse variant van muziek onder de aandacht brengen bij de jonge generatie. Nu is er MuziekPlus klas en dat gaat goed. "We proberen aan te sluiten bij interesses van de leerlingen en laten ze vooral veel zelf doen; muziek maken. Maar wat mij betreft breiden we het nog uit. Dat is een van de spannende vragen voor de nabije toekomst."

Kwetsbaar

Kunstonderwijs blijft een kwetsbare tak van sport, volgens Naomi Heijman. "Het valt niet precies te benoemen, maar het komt in de buurt van een soort 'schaamte'.

Als je zegt dat je voor 'kunst' kiest op school dan zijn de reacties hier en daar wat lacherig. Alsof het iets is wat je niet helemaal serieus mag nemen. Over het algemeen speelt dat bij jongens meer dan bij meisjes. Al is dat gelukkig wel wat aan het veranderen."

"Waren er eerst maar weinig jongens die kozen voor het kunstonderwijs, we zitten nu op de goede weg. En daar zijn we natuurlijk heel blij mee. Het levert ook reacties vanuit de meiden op. We hebben bijvoorbeeld een opdracht die we 'project Rembrandt' (naar het tv-programma) noemen

en daar gaan de jongens helemaal in op. Ze werken heel geconcentreerd en komen met hele mooie dingen. Vanuit de meiden hoor je letterlijk de opmerking: 'Wow, wat zijn die jongens goed!'

Breekmoment

"Het kunstonderwijs heeft in mijn ogen ook de functie van een soort 'breekmoment'. Een tegenwicht voor al die andere lessen. Onze lokalen zijn een plek om de week in stukken te hakken. Om het gevoel van variatie erin te houden. En het moet ontspanning bieden, de geest losmaken. Maar het is niet alleen ontspanning. Je met kunst bezig houden - op welke manier dan ook - betekent dat je allerlei vaardigheden ontwikkelt. Zoals probleem-oplossend denken, je maakt je een 'out-of-the-box-patroon' eigen. Kortom, kunstonderwijs werkt in veel opzichten innovatief en verrijkend. En of je nou wel of niet kiest voor kunstonderwijs na de onderbouw, je hebt er voor de rest van je leven iets aan. Inderdaad, het bekende praatje. Maar geen speld tussen te krijgen."

Cambium zou Cambium niet zijn als er niet tweejaarlijks een grote theaterproductie zou zijn. Inmiddels een traditie van tientallen jaren die niet meer is weg te denken.

Het is een van die ervaringen van scholieren die ze de rest van hun leven niet meer vergeten; veel waardevolle herinneringen aan over houden.

In het voorjaar van 2023 is er de voorstelling 'Anders'. Naomi wil er nog niet al te veel over kwijt, maar de titel zegt wel veel. Het gaat erover dat je in de moderne tijd mag zijn wie je wilt zijn. Een voorstelling waarin stereotypen zitten, maar ook mensen die 'anders' zijn. Naomi licht op de volgende manier een tipje van de sluier op: "Jezelf durven zijn, dat is 'Anders'. Authentiek en eigen, bijzonder en uniek en zeker niet saai. Kom maar op. Als je lef hebt, ben je anders!"

Poorterij

De laatste edities van de theaterproductie hebben steeds plaats gevonden in sociaal-cultureel centrum De Poorterij. Dit keer is dat niet anders. Twee keer of misschien wel vaker zullen leerlingen hun kunsten vertonen op het sfeervolle podium. "Natasha van Maanen (de regisseur van het stuk) kwam met het idee om speciaal voor de basisschoolleerlingen een of meer voorstellingen te organiseren. We weten nog niet of het haalbaar is, maar het is een heel interessant idee. Je geeft die kinderen weer een heel ander beeld van onze school dan wanneer ze op een open dag of iets dergelijks komen."

"Zoals elke twee jaar komt het eerst neer op het bijeenkrijgen van de leerlingen die meedoen aan de theateerproductie. De rolverdeling, dansers, maar ook muzikanten voor de begeleidende band en allerlei ondersteunende taken achter de schermen. Elke keer weer is dat een enorme klus. Je wilt dat zoveel mogelijk leerlingen op de een of andere manier meedoen. Maar je wil ook de juiste mensen op de juiste plek hebben. Dat zal nog een hele puzzel zijn maar daar komen we zeker uit."

Art College

Het kunstonderwijs moet zich volgens Naomi Heijman ook meer naar buiten richten. "Wat we doen mag te zien zijn, meer contact met de buitenwereld." Dat kan volgens haar door een 'Art-college' in de bovenbouw te starten. "Een andere innovatieve manier van onderwijs waarmee we een doorlopende leerlijn neerzetten, met in de onderbouw de Art-klas en in de bovenbouw het Art-college. Niet alleen creatief bezig zijn, maar ook vragen als: 'hoe word ik kunstenaar?' of 'hoe begin ik nou mijn eigen atelier?'. Ook een zakelijke component dus. En deze manier van kunstonderwijs kijkt zeker niet alleen naar het eigen vak. Nee, het is juist de bedoeling om allerlei grenzen over te steken en de samenwerking te zoeken met andere lessen."

Een heel compleet pakket volgens Naomi, waarmee het kunstonderwijs op het Cambium een flinke duw in de rug krijgt. "We verruimen de blik van onze leerlingen. We kijken bij Hogescholen, we bouwen contacten op, kijken in andere keukens. Ook hier verwachten we in de toekomst veel van."

Naomi Heijman: Kunstonderwijs moet zich meer en meer naar buiten richten.

'TECHNASIUM-DAK'

VOOR STIKSTOFKWESTIE

Ze moesten elkaar even vinden, de leerlingen van 3havo en 3vwo. Maar het klikte vlot. Binnen het vak Onderzoek en Ontwerpen verdiepten ze zich in de 'moderne stal'. En dat in een periode (zomer 2022) waarin de stikstofkwestie de maatschappelijk discussie beheerst en boerenprotesten tegen de plannen een dagelijks gegeven zijn.

Waar de vier - Joey van Hemert, Levi van Soelen, Nathan Aarnink, Jelle van der Zwan) het in ieder geval over eens zijn, is dat je als land al die boeren niet zomaar kunt laten vallen. "We hebben dit ooit met z'n allen bedacht en we moeten het met z'n allen oplossen." Waar ze op doelen is het na-oorlogse klimaat waarin boeren juist een prikkel kregen om te transformeren van keuterboer naar grootschaligheid.

"En wat ons wel duidelijk is, is dat de boeren maar voor een relatief klein percentage stikstof zorgen. Vliegtuigen, ander gemotoriseerd verkeer, veel fabrieken hebben een groter aandeel. Wij voelen wel sympathie voor de boeren. Al snappen we zeker ook dat er iets aan de stikstofuitstoot moet gebeuren."

Het stikstofprobleem in het kort: je hebt 'goede' en 'verkeerde' stikstof. De goede variant maakt onderdeel uit van onze leefwereld, maar de verkeerde stikstof ontstaat voornamelijk op twee manieren. Daar waar verbranding bij hoge temperaturen plaatsvindt (fabrieken, verkeer) en waar op boerderijen pies en poep van koeien zich met elkaar vermengen. Die stikstof (ammoniak) komt in de lucht terecht, daalt weer neer en is funest voor veel bomen en planten. En dat gaat weer ten koste van veel bio-ketens, het uitsterven van diersoorten. Een verarming van de natuur waardoor de mensheid op de door veel problemen gaat ondervinden.

Boer Henk

Binnen het van Technasium van het Cambium College kregen groepjes leerlingen uit het leerjaar drie de opdracht

zich te verdiepen in de problematiek. De vier jongens deden dat samen met boer Henk uit Herwijnen. Het eerste bezoek van Joey, Levi, Nathan en Jelle leverde aanvankelijk een kleine teleurstelling op. Hun opdracht was om binnen het idee van 'de moderne stal' te kijken waar er mogelijkheden liggen om de stikstofuitstoot terug te dringen.

Maar toeval wilde dat boer Henk van Zandwijk net zijn stal op alle mogelijke manieren had gemoderniseerd. Daar viel niet veel meer te halen voor het viertal. Tot ze op het uitgebreide erf in Herwijnen stuitten op een berg mest in de open lucht. Er ging onmiddellijk een lampje branden. "Als die poep zo in de buitenlucht ligt, kan de stikstof toch de lucht in en even verderop neerdalen?" Boer Henk moest dat beamen. "Nou, dan maken we er toch een loods overheen en

De vwo- en havo-leerlingen en boer Henk op het bedrijf in Herwijnen met een stukje van de maquette.

Havo- en vwo-leerlingen dragen steentje bij aan plan voor opvang en verwerking van ammoniak

gaan we denken over een manier op de stikstof op te vangen.”

Zo gezegd, zo gedaan. De jongens bedachten en ontwierpen via een soort grote afzuigkap in combinatie met een scheikundige reactie via zuur een mogelijkheid om de stikstof in vloeibare vorm op te vangen. “We moeten wel eerlijk zijn. Helemaal nieuw is het niet. Maar wel de manier waarop we het toepassen.”

De moeite lonen

En boer Henk is best enthousiast. Op de vraag of hij denkt dat het idee ook echt toepasbaar en uitvoerbaar is, antwoordt hij volmondig met ‘ja’. Alleen het moet betaalbaar zijn, het moet de moeite lonen. Wij zijn tenslotte ook ondernemers en we moeten een boterham verdienen. Maar het systeem werkt. Als we er iets in zien, zou de sector op de een of andere manier hierin hulp moeten krijgen. Technisch is het niet heel moeilijk. Van het vloeibare materiaal kun je tamelijk simpel kunstmest maken die we

weer op het bedrijf kunnen gebruiken. Ook hier zou de cirkel dan rond zijn.”

Vakverdeling

Een van de noviteiten die het Cambium-viertal bedacht, is de ‘vakverdeling’ van de mest. Binnen de overkapping komen drie vakken waarin de mest belandt. Op die manier ontstaat er de mogelijkheid om zoveel mogelijk stikstof af te vangen. De oudste en ‘uitgewerkte’ mest verdwijnt en alles schuift weer een vak op. In hun uitwerking omschrijven de leerlingen het als volgt: ‘We kiezen voor een loods over de mesthoop. Die zal alle ammoniak van de mest vasthouden en

filteren. Dit doen we met luchtwassers. In de loods liggen drie vakken en daar komt de mest in te liggen. Hierboven hangen afzuigers die alle ammoniak opzuigen en opvangen. Eerst gaat alle mest naar het eerste vak, daarna in het tweede en het derde, zodat de vakken niet overvol raken. Weinig tot geen ammoniak

zal overblijven na het filteren met de luchtwassers dus er zal buiten niet veel ammoniak meer vrijkomen.’

‘Zeer goed’

De jongens kregen voor hun presentatie van het idee de beoordeling ‘zeer goed’. En daar zijn ze wat blij mee. “We hebben er ook erg ons best op gedaan. Een maquette gemaakt, uitgebreide beschrijvingen en veel documentatie. Zeker, een

hoop geleerd ervan. Niet alleen over het probleem op zich, maar ook hoe je plan in elkaar zet en dat presenteert.”

En boer Henk kan dat alleen maar onderschrijven. “De jongens hebben die beoordeling meer dan verdiend. Als je ziet hoe betrokken ze te werk zijn gegaan, hoe de samenwerking ging. Respect. Op allerlei terrein hebben ze hun kennis en vaardigheden kunnen vergroten. Niet alleen hebben ze zich verdiept in het stikstofprobleem maar hebben een hoop geleerd waarmee ze verder kunnen op school en de rest van hun leven.”

Enthousiasme

Begeleidend docent en bedenker van het project Berend den Dulk glimt van trots als hij kijkt naar het werk dat door zijn leerlingen is verzet. “Een goede vriendin van mij werkte in de Taskforce Toekomstbestendige Stallen, die stal-innovaties moet stimuleren. Op ons Technasium willen we altijd met zo actueel mogelijke vraagstukken met zoveel mogelijk maatschappelijke impact werken. Dus we konden dit onderwerp niet laten liggen.”

“We merkten een aanstekelijk enthousiasme bij de leerlingen om na te gaan denken over oplossingen voor een gloeiendheid hangijzer in onze samenleving. Al in de eerste les kwamen er afspraken om naar een veehouder toe te gaan. De rest volgde vanzelf. Veel hebben ze ook geleerd op het gebied van opbouwen en onderhouden van contacten. Door het intensieve contact tussen boer Henk en de jongens is het ze gelukt om een advies op maat aan te leveren, met diepgang.”

De koeien van boer Henk.

'Beetje buiten de lijntjes denken'

Ze kijken met een goed gevoel terug op hun schoolloopbaan. "Het was prima", zeggen de tweelingzussen Lizelotte en Sophie. "We hebben de ruimte gekregen om te doen wat we wilden en hebben ons nooit opgejaagd gevoeld." En, zo zeggen ze, een beetje buiten de lijntjes denken is altijd goed. Voor iedereen.

Sophie en Lizelotte gingen na het basis-onderwijs naar de locatie De Waard. Hun broer Coen begon aan het Havo op de Buys Ballot. Ze hebben er nooit spijt van gehad. De zussen zitten op dit moment (2022) in het laatste jaar van hun hbo-studie. Sophie studeert docent drama aan de Hogeschool voor de kunsten in Utrecht. Lizelotte volgt de opleiding danseducatie aan de Fontys Hoge School te Tilburg. Hun vier jaar oudere broer Coen studeert aan de toneelschool op het conservatorium in Antwerpen. Een gezin waar kunst, cultuur en creativiteit een rol van meer dan gemiddelde betekenis spelen.

Kunst is zonder uitzondering van groot belang voor de ontwikkeling van elke jongere, vinden ze. Van huis uit meegekregen, dag in dag uit. Moeder Ilze speelde liedjes op de piano en het drietal verzong er personages bij. "Met onze broer Coen sprongen en dansten we door de kamer en bedachten hele voorstellingen. Voor ons de normaalste zaak van de wereld. Maar nu beseffen we dat het misschien wel heel bijzonder was."

Groei

Ondanks dat de kunsteducatie beperkt was, kijkt Lizelotte met veel tevredenheid op haar middelbare schoolperiode terug. "Het is misschien een beetje bijzondere route die ik doorlopen heb. Begonnen op de bb en via de kb en een mbo4-dansopleiding op de dansacademie beland. Toen moest ik vooral nog

leren leren. Hoe pak ik dat aan? Iedere keer als ik dacht: 'Nu snap ik het bijna', kwam de volgende stap. En vaak net iets te vroeg voor mij. Op het vmbo kreeg ik die tijd en gelegenheid. Zo kon ik ontdekken hoe ik het leren kon aanpakken, kon ik buiten school heel veel dansen en daardoor zit ik nu comfortabel in het laatste jaar van mijn HBO-studie, zowel bij de danslessen als bij de theorielessen."

Van links
naar
rechts:
Lizelotte,
Coen en
Sophie

Tweeling en oud-leerlingen De Waard Lizelotte en Sophie omarmen kunst en cultuur

Identiteit vormen

Sophie wil in de toekomst de kunst in de meest brede zin van het woord onder de aandacht brengen bij jongeren. "Bijna elke jongere vindt het fijn om met muziek bezig te zijn. Het helpt je je identiteit te vormen en emoties te uiten, zoals bij elke kunstvorm. Daar is eigenlijk elke jongere naar op zoek. Waarschijnlijk is er nu veel veranderd, maar je kunt er nooit genoeg aandacht aan geven. Muziek vormt mensen, het brengt plezier en saamhorigheid."

Lizelotte: "Bij abstracte kunst hoor je wel eens een smalende opmerking. Maar als je goed naar abstracte kunst kijkt, of leert kijken, zie je al snel dat er meer in zit. Je moet je inleven, verdiepen en creatief kunnen denken. Een beetje buiten de lijntjes denken. En dat is een vaardigheid die niet alleen bij het beleven van kunst van pas komt."

Grote rol

Het Cambium College hebben ze ervaren als een periode waarin ze de rust en tijd kregen om hun talenten te ontdekken en over hun toekomst na te denken. Dat gebeurde op school en ook daarbuiten. Een beetje kritiek op het kunstonderwijs hebben ze wel. "Er mag best nog wat meer aandacht

voor komen", vindt Sophie. "Er was natuurlijk Beeldende Vorming en CKV, maar kunst gaat over veel meer. Goed omgaan met kunstonderwijs betekent dat je jongeren de gelegenheid geeft om te ervaren wat kunst met je kan doen. Ruimer denken, verdraagzaamheid, inleven in anderen."

Geboren Bommelaar Koen Evers begon in augustus 2022 als conrector havo/vwo op het Cambium College. Hij hoeft zich niet te vervelen. Naast de uitdaging van een nieuwe baan is er het schooljaar 2022-2023 ook de start van het zogenoemde flexrooster. Een volstrekt nieuwe dagdiscipline voor docenten en leerlingen. “Dat is waar ik vooral mee bezig zal zijn. Een grote vernieuwing binnen de school die iedereen voordelen moet opleveren. Ja, spannend dus.”

Koen Evers (43) komt uit een gezin waar ‘onderwijs’ vaak onderwerp van gesprek was en is. Vader Hente heeft er als docent Engels een onderwijsleven opzitten en de positieve manier waarop ‘het les geven’ een rol speelde in het gezinsleven was voor Koen ook aanleiding om geschiedenis te gaan studeren. “Waarom geschiedenis? Wat ik boeiend vind, is om te kijken waarom en hoe bepaalde besluiten tot stand zijn gekomen. Op kleine schaal en op grote schaal. Bijvoorbeeld waarom maakte Nederland een Gouden Eeuw door en andere landen niet? Maar ook de huidige tijd. Hoe komen bepaalde politieke besluiten tot stand en wat zijn de achterliggende gedachten en argumenten?”

Groeiende ambitie

Naarmate Koen Evers langer les gaf, groeide zijn ambitie om mee te denken en te werken aan de vraag wat voor soort school Cambium wil zijn. Zijn conrectorschap gaat hem die kans volop bieden. “Het flexrooster zal de komende jaren veel energie vragen. Met deze

nieuwe discipline willen we leerlingen, maar zeker ook collega’s meer kansen, meer ruimte en meer verantwoordelijkheid bieden. Leerlingen zijn veel vaker verantwoordelijkheid voor hun studie. Voor vakken waar ze moeite mee hebben, kunnen ze extra steun krijgen. Maar ze kunnen ook verrijken, dieper ingaan op de stof van de vakken waar ze net wat beter in zijn. Met het flexrooster streven we ook naar meer rust binnen de school. We hebben nog maximaal drie vakken per dag binnen blokken van 80 minuten. Dat geeft een hoop rust. Niet alleen inhoudelijk, maar bijvoorbeeld ook de hoeveelheid verplaatsingen binnen het gebouw neemt sterk af.”

Basisonderwijs

“Van belang is dat de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs klein blijft, netals de overstap naar het vervolgonderwijs. Dat is een onderwerp waar ik me de komende jaren mee bezig wil houden. We willen de overgang van de basisschool makkelijker maken en leerlingen goed informeren

over de overgang naar het vervolgonderwijs. Ze moeten goed voorbereid zijn op wat ze te wachten staat in het mbo, hbo en op de universiteit. We steken daar al meer energie in, maar het kan altijd beter door meer aandacht te geven aan die vaardigheden die leerlingen nodig hebben in het vervolgonderwijs.”

Warme school

Koen prijst zich gelukkig met deze baan op het Cambium College. “We zijn een heel warme school. Een school waar pesten amper aan de orde is. Helemaal uitbannen, dat zal niet gaan. Dat lukt nergens. Maar tot het minimum beperken wel. En waar het gebeurt, de juiste stappen zetten. En wat ik aan Cambium ook zo fijn vind: we zijn niet zo’n formele school. Er is hier geen sprake van een wij-zij-verhouding. We hebben veel aandacht voor elkaar. En dat is ook nodig binnen het onderwijs. De sfeer is goed. Collega’s werken hier vaak heel lang, ze blijven. En dat is een goed teken.”

VERRIJKING, MEER KANSSEN, MEER KEUZES

Koen Evers

Koen Evers begint aan een ware uitdaging als conrector havo-vwo op Cambium College

Social media

Een tweede uitdaging waar de school zich voor geplaatst ziet, is de manier waarop je met de huidige jonge generatie omgaat. De samenleving is de laatste tien jaren nogal veranderd. Social media, hoe ga je om met nepnieuws, spanningen in de wereld, klimaatverandering? Jongeren staan bloot aan oneindig veel meer prikkels dan voorgaande generaties. School zal daar mee om moeten gaan. "Erg belangrijk ja. We denken voortdurend na over de manier waarop we in kunnen haken op deze ontwikkeling. We hebben straks in de brugklassen lessen burgerschap en digitale geletterdheid. Dat zijn vakken die inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en bijvoorbeeld ook de rol van sociale media. Hoe gaan we om met de samenleving die een stuk ingewikkelder is dan een jaar of wat terug? De docenten van die vakken zoeken weer contact met collega's van bijvoorbeeld geschiedenis en maatschappijleer. En zo willen we dat het onderwerp breed aanwezig is in veel wat we op school doen. Dus niet

de verantwoordelijkheid van een paar docenten, maar gedragen door zoveel mogelijk collega's."

Grenzen kennen

Tegelijkertijd is het volgens Koen Evers zaak dat we weten waar onze grenzen liggen op het gebied van zorg voor leerlingen. "Ons vak is om leerlingen aan het leren te krijgen. Maar het behalen van het diploma is niet de enige taak. We zijn ook opvoeders. We moeten ons wel afvragen hoe ver we daarin kunnen en willen gaan. Soms kom je op een punt dat je moet vaststellen dat het onze competentie te boven gaat en dat we hulp van derden inschakelen. We hebben dat hier op orde. Cambium heeft een zorgbureau met erg toegewijde mensen die

precies weten wanneer er deskundigheid van buiten nodig is. Maar op het gebied van praktische ondersteuning bij leren en functioneren kunnen we veel zelf. Dat hoort bij een moderne school. Maar ook: je grenzen kennen en daarnaar handelen."

Ouders

Binnen het idee van die brede taak kijkt het Cambium College ook heel nadrukkelijk naar ouders en de rol die ze kunnen spelen bij het succesvol naar de eindstreep brengen van de leerlingen. "Binnen het flexrooster is tijd ingeruimd voor coaching van leerlingen. Minimaal één keer in de drie weken is er met elke leerling een begeleidend gesprekje. En in het verlengde daarvan is er contact met ouders als dat nodig blijkt. Wanneer we ons zorgen maken over een leerling dan moet je natuurlijk niet wachten tot de zogenoemde 10-minuten gesprekken. Dan ben je te laat. Wat we graag zien, is dat we samen met ouders optrekken in het belang van onze jongeren."

Het Cambium College hecht aan samenwerking met ouders. Elke betrokkenheid van ouders kan bijdragen aan een succesvolle schoolgang van de leerling. De Oudervereniging locatie Buys Ballot en de Ouderraad locatie De Waard zoeken naar een antwoord op de vraag wat hun bijdrage kan zijn. Tot op heden was het vooral het nuttig en verantwoord besteden van het beschikbare budget. "Maar we willen ook inhoudelijk wat te vertellen hebben."

Zoektocht naar inhoudelijke en praktische bijdrage aan succesvolle schoolloopbaan leerlingen

Ouders willen er volop toe doen

Birgit Janson - sinds 2019 lid van de Oudervereniging - en haar collega Shirley Domingus vertellen dat het begint met de animo die er is bij ouders om aan te sluiten bij een van beide clubs. "De interesse is momenteel niet groot. Ik weet werkelijk niet waar dat aan ligt. We maken regelmatig reclame voor de ouderraad en de bijdrage die we kunnen leveren. Maar op dit moment zijn we maar met tweeën op de locatie Buys Ballot en op De Waard is er nog maar één ouder."

Een van de eerste vragen die de ouders zich gaan stellen, is of een zelfstandige status nog wel wenselijk en haalbaar is. De oudervereniging is nu ook een echte vereniging met een eigen verantwoordelijkheid, dagelijks bestuur en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. "Alleen al uit praktisch oogpunt is dat dus niet meer mogelijk. En een vereniging moet een dagelijks bestuur van minimaal drie mensen hebben. Een voorzitter, penningmeester en secretaris. Met die paar ouders die nu actief zijn, is er geen vereniging mogelijk."

Geen zelfstandige status

"We hebben het met de school al gehad over het beëindigen van die zelfstandige status. Waarom zouden we het overleiden houden? We kunnen als oudervereniging of raad best onderdeel uitmaken van de school. De enige reden om het niet te doen is het gescheiden houden van de geldstromen. Als oudervereniging hebben we een bepaald budget te besteden. Dat kan ook prima gewaarborgd zijn als we echt bij de school horen. Cambium heeft de zaakjes goed voor elkaar, daar hebben we geen enkele zorg over."

Naast het veranderen van de status zouden de ouders graag inhoudelijk wat meer willen meedenken. Maar ook dat moet anders dan in het verleden. Het gebeurde te vaak dat oudervereniging en school met hetzelfde bezig waren. Bijvoorbeeld het organiseren van thema-avonden over social media, gameverslaving of depressie. "Wat ik me kan voorstellen is dat we mee gaan denken over een manier waarop we leerlingen kunnen stimuleren. Het technasium bijvoorbeeld. Daar gebeuren veel goede dingen die direct te maken hebben met de wereld waarin we leven."

De ouderraad wil een bijdrage leveren die ten goede komt aan zoveel mogelijk leerlingen van het Cambium College. Zoals de tafeltennistafel op het schoolplein.

Als die belangstelling er niet is, dan houdt het op. Maar de school hecht heel veel waarde aan de connectie met ouders en ziet graag dat er in welke vorm dan ook een betrokken groep blijft bestaan."

Coronajaren

"Nou, de tijd zal het leren. We gaan kijken of er onder de ouders van de nieuwe brugklassers - maar ook ouders van andere leerlingen zijn natuurlijk welkom - enthousiaste vaders of moeders zijn. Dat hopen we van harte natuurlijk. Maar we moeten daar helder over zijn: als er geen interesse is, dan kunnen we niks. En de voorbije corona-jaren hebben natuurlijk geen goed gedaan aan de vitaliteit van de oudervereniging. Aanwas was er mede daardoor niet. Amper fysiek overleg en de verschillende bestuursleden traden af omdat zoon of dochter het Cambium met een diploma verliet."

"Om maar eens wat te noemen: leerlingen hebben daar nagedacht over oplossingen om je kleren snel weer droog te krijgen als je nat geregend op school aankomt. Of een slimme manier om al die mobieltjes weer snel opgeladen te krijgen. Daar komen goede ideeën uit. Voor de uitwerking is geld nodig, mogelijk kan een oudervereniging daarbij ondersteunen. Maar dat zal zich moet uitkristalliseren en daar ligt een mooie vraag voor de toekomst van de ouderorganisaties. Willen we dat, kunnen we dat, en heeft het een toegevoegde waarde?"

Mooie dingen

In het verleden hebben de oudervereniging en de ouderraad waardevolle dingen kunnen doen voor de leerlingen. En dat moet vooral ook zo blijven. De verlichtingscontrole van de fietsen in november, de feestelijke Cambiumvlaggen voor de geslaagden, de tafeltennistafel achter de school, een bijdrage aan het opknappen van het basketball-veldje. De grootste prestatie is toch wel het fietspad en de ingang achter de

school waardoor de veiligheid van de leerlingen enorm is verbeterd. School, de oudervereniging en de gemeente hebben daar gezamenlijk de schouders onder gezet. Het zijn maar wat voorbeelden. "Een dankbare taak", volgens Birgit Janson, maar het is de vraag of dat ook voor de toekomst houdbaar is. "Dat begint met de animo bij ouders om aan te sluiten bij een van de organisaties.

Birgit Janson

Uiteraard hopen Birgit en Shirley op veel reacties van ouders die willen meedenken binnen de oudervereniging. "Afwachten dus. En misschien is het wel mogelijk om voor beide locaties één club te vormen. Zo gek is dat niet, we zijn tenslotte ook één school."

De Waard

Aan de locatie De Waard is het ouder Gert-Jan de Rooij die met enthousiasme wil bezien of de ouderraad van die locatie een rol van betekenis kan spelen. "Op de eerste plaats is er natuurlijk belangstelling vanuit de ouders nodig. Da's de eerste stap: kijken of er nieuwe aanmeldingen komen. En dan om de tafel om vast te stellen wat onze meerwaarde als ouderraad kan zijn."

Het idee om samen met de locatie Buys Ballot één ouderclub te vormen, spreekt Gert-Jan op zich aan. "Maar ja, wij zijn natuurlijk wel de 'kleine' locatie. Zo'n samenwerking kan alleen tot een succes leiden als er sprake is van een evenwichtige samenstelling."

Gert-Jan de Rooij hoopt van harte dat er De Waard-ouders zijn die ook op dit gebied hun verantwoordelijkheid nemen en zich aanmelden voor de ouderraad: g.j.h.derooij@ziggo.nl

Ouders die een bijdrage willen leveren aan de oudervereniging van locatie Buys Ballot kunnen zich aanmelden van het mail-adres: ov.cambium@gmail.com.

Ze kunnen het iedereen aanraden. De broers Kamiel en Tigo Muller zien de meerwaarde van de olympiades. Een soort internationale 'school' waar je een zekere verdieping in een vak van je keuze kunt halen. Beide oud-leerlingen van Cambium deden mee met de vakken scheikunde, wiskunde en biologie. In het najaar van 2022 kreeg het Cambium College ook formeel het keurmerk 'Olympiadeschool'.

Je moet er vooral plezier in hebben, zeggen Kamiel en Tigo. Het moet geen verplichting zijn. De lol van de competitie met leerlingen van andere scholen. Daar zit het vooral in. De broers brachten het tot de tweede ronde. Daarvoor reisden ze af naar de TU in Eindhoven. "De eerste ronde was nog wel te doen. Maar die tweede, dat was andere koek."

Maar ze hebben er geen moment spijt van gehad. En ze vinden dat de olympiades voor meer leerlingen en meer vakken binnen het Cambium College bereikbaar zouden moeten zijn. "Het is nu vooral afhankelijk van hoe enthousiast je docent is. Maar misschien is het een idee dat de school kijkt of het voor zoveel mogelijk vakken haalbaar is. Wij vonden het een heel waardevolle ervaring. Natuurlijk, je leert er een hoop op je vakgebied. Maar het is vooral ook over de muren van je eigen school heen kijken. Je blik verruimen. Misschien is dat nog wel de grootste kracht van de olympiades."

Plezier in leren

Plezier in leren, meedoen aan de olympiades is belangrijker dan winnen. Daar gaat het volgens Dirk Muller (docent biologie) en Frans Vlieg (teamleider bovenbouw vwo) vooral om.

Kamiel en Tigo Muller studeren nu aan de TU Eindhoven:
"De olympiades bereikbaar voor zoveel mogelijk leerlingen."

Olympiades, voo

De olympiades zijn niet nieuw in Nederland en daarbuiten. Maar de manier waarop je daaraan invulling geeft, kun je als school een heel eind zelf bepalen. Zeker, er is een toets die voor elke leerling gelijk is. Maar de manier waarop je met kennis en vaardigheden omgaat binnen je school, je eigen vertrouwde omgeving, biedt meer kansen. De stichting SLO (stichting leerplan ontwikkeling) draagt het idee van de olympiades binnen Nederland. De contacten lopen via deze club, alsmede de samenwerking binnen Europa. Maar hoe je als school inhoud geeft aan

de olympiades ligt voor het grootste deel bij de deelnemende scholen.

Meer dan ze denken

Frans Vlieg en Dirk Muller: "Wat wij hier belangrijk vinden is het op een plezierige manier omgaan met kennis en vaardigheden. Want leerlingen kunnen vaak meer dan ze denken, je moet ze alleen op weg helpen. Wij denken verder dan 'cijfers'. De olympiades hebben een ander doel. Trots zijn op wat je tot nu toe hebt geleerd. Je kunt ook gerust zeggen dat meedoen belangrijker is dan winnen. Het gaat om persoonlijke groei en het

'Bèta-Broers' Kamiel en Tigo zien de meerwaarde van een internationale 'competitie'

je de officiële, gemotiveerde, aanvraag bij de SLO doen. Zodra je zo'n aanvraag doet, wil je natuurlijk ook graag dat het goed uitpakt."

Uitdagende taak

Ondanks het enthousiasme binnen de school ligt er met name voor 'kartrekker' Dirk Muller nog een mooie en uitdagende taak binnen de school.

"Wat belangrijk is, is dat we binnen onze school goed communiceren. Dat iedereen weet wat de meerwaarde is van de olympiades. Dan krijg je enthousiasme en dat is wat we nodig hebben. Bij zowel leerlingen als docenten. Alleen dan maken we dit tot een succes."

"De olympiades zijn voor het onderwijs belangrijk. Het is ook een manier om aan de buitenwereld te laten zien waar je mee bezig bent. Voor wat voor onderwijsaanpak je staat en de wijze waarop je verwacht dat de jonge generatie kijkt naar kennis en vaardigheden."

Internationaal

De 'Olympiadeschool' is internationaal. In de meest brede zin van het woord. Van Noorwegen tot Italië en van Engeland tot Roemenië. Uit alle windstreken doen scholen en jongeren mee. Natuurlijk het idee heeft een competitie-element. Maar wel met een heel gezonde gedachte, zeggen beiden.

"Een competitie in de vorm van een open zoektocht. De 'beste' leerlingen van alle deelnemende scholen, treffen elkaar op nationaal niveau en de besten daarvan mogen Nederland vertegenwoordigen op internationale wedstrijden wereldwijd. Daar krijgt het idee van de olympiades zijn ultieme vorm. Een wereldwijde gedachte van elkaar verbeteren, ontdekken, samenwerken, kijken naar de toekomst."

Niet voor een cijfer

"De olympiade-wedstrijd waar we als Cambium aan meedoen, telt niet direct mee voor een cijfer. Het is een manier om te laten zien wat je tot nu hebt geleerd aan kennis en vaardigheden. Dat is uiteindelijk het belangrijkste."

ontwikkelen van talenten." Het is deze opvatting die de broers Kamiel en Tigo van harte onderschrijven. Dat je verder moeten kijken en denken dan de cijfers, beamen ze volmondig. "Met je vak bezig zijn in een omgeving die breder is dan je eigen school. Contacten leggen, allerlei ervaringen opdoen."

Breed draagvlak

Wat Frans Vlieg en Dirk Muller zich hebben afgevraagd is hoe je nou een dergelijk plan met succes binnen de school een plek geeft. Ze realiseren zich maar al te goed dat dat begint met een

breed draagvlak. "We hebben het idee onder de aandacht van alle vaksecties gebracht en geprobeerd een gezamenlijk idee te formuleren over de manier waarop we de olympiades vorm moeten geven binnen de school. We beseffen dat we nog maar aan het begin staan en dat het moet wortelen binnen Cambium. Maar we hebben alle vertrouwen."

"De secties zijn enthousiast en we hebben met z'n allen gewerkt naar het keurmerk 'Olympiadeschool'. Want op het moment dat je denkt er klaar voor te zijn, dat het leeft binnen je school, moet

ral voor je plezier

Cambium College - openbare school voor vmbo, havo en vwo

Locatie Buys Ballot: Courtine 2, 5301 DH Zaltbommel - tel 0418 512500

Locatie De Waard: Oude Bosscheweg 2, 5301 LA Zaltbommel - tel 0418 512408

info@cambiumcollege.nl - www.cambiumcollege.nl